

Vėl Uždaryta 19 Lietuviškų Organizacijų Skyrių

Kaip praneša Vilniaus spauda, Vilniaus — Trakų apskrities stovėtojas uždarė aštuonis "Ryto" švietimo draugijos skaityklas Varėnos ir Valkinuko valsčiuje, butent: 1) Grybašėje, 2) Vydėnuose, 3) Rudnioje, 4) Krivečiuose, 5) Kaniavoje, 6) Dzegciuose, 7) Šarkiškeje ir 8) Čižiuose. Ši storastijos uždarymą patvirtinusi ir vaivadija.

Šiomis dienomis taip pat uždaryta vienuolika Liet. Sv. Kazimiero draugijos skyrių Vilniaus provincijoje. Lydos apskrityje uždaryta skyriai: 1) Naujadvaryje, 2) Leliūsiuose, 3) Kargauose ir 4) Pelesoje. Brėslaujos apskrityje uždaryti prieš kelis dienas sulauktyje tos draugijos skyriai: 5) Užugirėje, 6) Igniškėje, 7) Juodelėnuose ir 8) Ružavoje. Vilniaus — Trakų apskrityje uždaryta: 9) Šarkišks skyrius. Švenčionių apskrityje uždaryti liet. Sv. Kazimiero draugijos skyriai: 10) Dauksiūose ir 11) Jacunuose.

PIRMA GEGUŽĖS

London, Anglija. — Pirma gegužės kaip taprutinė darbininkų šventė praėjo be didelių susikirtimų su valdančiąja klasa. Ypatingai Maskvoje pirmos gegužės minėjime dalyvavo apie 1.500.000 publikos. Berlyne 2.000.000 nacių savotiškai minėjo gegužės pirmą. Vienoje ir Madride tame apvaikščiolyje dalyvavo tukstantinės minios. Taipgi nuo Pirmos gegužės minėjimo neatsiliko nė Paryžius su Londonu.

Pas mus, Suvienuotose Valstijose daugiausiai gegužės minėjimas pasireiškė New Yorke, Čikagoje ir kitur. Ypatingai New Yorko demonstracija turėjo savo parodą, pasaulinio karo veteranai, bekojai kariai ir slaugės buvo parodos pionierai. Šis gegužinis minėjimas buvo surengtas bendrafraončių iniciatyva.

LIETUVOS TURISTAMS ŽINOTINA

Lietuvoje veikia svetimoms valiutos kontrolės įstatymas. Kiekvienas turistai, peržengdamas Lietuvos sieną, tenesistebi, kad jis kintis, prašyti leidimo, žodžiu, tektų sugaišti.

Išsiveža. Yra grynas paties keleivio interesas suteikti muitininkui teisingą žinią. Butų klaida, jei keleivis įvažiuodamas pareiškė, kad mažesnę sumą, negu kad išvažiuojant pasirodytų: tektų aišvianis turistais, peržengdama Lietuvos sieną, tenesistebi, kad jis Lietuvos Bankas, kuris yra minėto įstatymo vykdytojas, yra paskelbęs, ir kitiems bankams privalomą sekantią taisyklę:

"Užsieniečiams-keleiviams taikomas užsienio valiutos operacijoms tvarkyti taisyklių 10§ (Vyriausybės Žin. 509 Nr.). Reikia, jie gali išsivežti į užsienį tik tiek užsienio mokamųjų priemonių, kiek jie jų įsivežė į Lietuvą. Parduoti nustatytą Lt. 200.- sumos užsienio mokamųjų priemonių normą galima tik tiems, kurie išgyveno Lietuvoje be pertraukos ne mažiau kaip 6 mėnesius, t.y. kada pagal pasakytąsias taisykles 17§ jie gali būti laikomi nuolatiniams Lietuvos gyventojais. Šiais atsitikimais parduodant užsieniečiams užsienio mokamąsias priemones, prašome kiekvieną kartą pažymėti (iš paso) pirkėjo pareiškime, kada jis paskutinį kartą įvažiavo į Lietuvą."

Reikia, iš Lietuvos Amerikon grįžantis pilietis gali išsivežti tiek dolerių atgal kiek jis buvo įregistruavęs muitinėje į Lietuvą įvažiuodamas. Jei keleivis grįžta iš Lietuvos 15 dienų nuo įvažiavimo tarpe, jam jokio leidimo iš Lietuvos Banko nereikia. Išbuvęs Lietuvoje ilgesnį laiką, turi pasirūpinti leidimu. Jeigu keleivis iš Lietuvos išvažiuodamas norėtų Lietuvos Banke nusipirkti svetimoms valiutos, tai jis galėtų be leidimo nusipirkti išsivežti tik 200 litų, jei būtų Lietuvoje išgyvenęs bent 6 mėnesius. Jei 6 mėnesių nebutų Lietuvoje išgyvenęs, o norėtų nusipirkti svetimoms valiutos ir išsivežti daugiau negu atsivežė, tai jis turi gauti iš Lietuvos Banko tam tikrą leidimą.

Minėtas "Vyriausybės žiniuose" (n. 509) paskelbtų taisyklių 10 paragrafas taip skaitosi:

"Muitinės valdininkai turi priminti užsieniečiams keleiviams, kurie važiuoja į Lietuvą arba važiuoja per Lietuvą tranzitu, kad jie gali vežamas užsienio mokamąsias priemones muitinėje įregistruoti.

Tam keleiviui, kuris įvažiuodamas į Lietuvą savo užsienio mokamąsias priemones muitinėje įregistruoja, muitinė duoda tam tikrą liudijimą, su nurodymu jame valiutos kiekio ir valiutos rūšių. Be to, registruojamame mokėjimo įsakyme, čekyje, vekselyje ar vertybiniame popieryje muitinė deda tam tikrą registravimo ženklą.

Muitinės išduotas liudijimas turi galios 15 dienų, per kurias keleivis turi teisę liudijime nurodytas užsienio mokamąsias priemones išvežti į užsienį be nustatytojo leidimo.

Muitinės išduotajame liudijime nurodytus užsienio metalinius pinigus ir užsienio notas keleivis gali Lietuvos Banke ar kuriame Valiutų Banke iškeisti į kitos valstybės metalinius pinigus ar notas; gautiems, iškeičius, metalinius pinigams ir notoms į užsienį išvežti keleivis turi turėti Lietuvos Banko ar kurio Valiutų Banko pažymėjimą apie tą iškeitimą."

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius, Washington, D. C.

No. 19-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 9-tą GEGUŽĖS (MAY) 1936 M. Kaina 5 Centai VOL. XIX

ADDIS ABABA JAU ITALŲ RANKOSE; PLANUOJAMA VISĄ ETIOPIJĄ PRIJUNGTI PRIE VIKTORO EMANUELIO IMPERIJOS

Addis Ababa, geg. 6. — Italų kariuomenė iš apie 25,000 karių ir apie 3,000 trukų, vadovaujamo maršalo Pietro Badoglio įžengė į apdegsią etiopų sostinę Addis Ababa. Tenai tuojau buvo ant Haile Selassie palociaus iškelta trispalvė vėliava, reikianti Etiopijos nugalėjimą.

Po imperatoriaus pasitraukimo iš savo šalies per keturias dienas įvairių etiopiečių gaujų miestais, iš apie 70.000 gyventojų buvo terorizuojamas ir deginamas iki jų užėmė italų kariuomenė.

Sakoma, kad etiopai su italais bekariaudami neteko 250,000 žmonių, skaitant užmuštaisais ir sužeistaisiais. Italai savo nuostolių pakol kas dar nepriduoda. Dabar italai tik džiaugiasi savo pergale ir laimėjimais, milžiniškos teritorijos, kuri apskaituiojama iš 350,000 kvadratinų mylių, o gyventojų skaičius tesiekia tikai iki 10,000,000 milijonų. Mussolini planuoja visą Etiopiją prijungti prie Viktoro Emanueliaus imperijos; tą jo dėkretą netrukus išgarsime.

Vienas žymus italų rašytojas Virginio Gaydo žurnale D'Italia pareiškė, kad Italija Etiopiją sutvarkys kaip geriausiai jai išeis, be Tautų Lygos pagalbos. Ir kad Prancuzija su Anglija nors ir turėjo savo taip sakant: koncesijas Etiopijoje, bet dabar jau jų terminas esą užsibaigė, kadangi tos abi šalys sankcijonavo Italiją ir tuomi nemažai prisidėjo prie prailginimo karo.

Anglai pripažįsta, kad Tautų Lyga neatsiekė savo užbręto tikslo, ir jau veikia galima sakyti, kad ji užbaigta savo dienas. Sekančiamie pirmadienį Tautų Lyga laikys savo posėdį ir tarsi apie sankcijų nuėmimą arba uždėjimą. Anglai jaučia pralaimėjimą mušio su Italija. Tą "mušį" pralaimėjo ir visa Tautų Lyga iš 50 tautų. Anglai išlaikė apie 200 kariškų laivų Viduržeminišose jurose per suvirš pusmetį laiko, o dabar turės grįžti atgal kaip ir mušį pralaimėję.

Ir suprantama, kad Tano ežeras su mylinuoju Nyliu jau italų rankose. Nors britai ir stiprinasi prie Gibraltarų sąsmaugos, tačiau ne ką laimės. Jei jau jie turėdami savo įtakoje 51 tautą neįdriso Mussoliniui pasipriešinti, ir sudraust užpuolimą, tai jau dabar Mussolini pasielgs su Etiopija kaip su savo teritorija. Paskutiniu laiku italų kariuomenė užima dar du iš eilės didesnius miestus, tai yra Džidžigą ir Hararą ir po jų užėmimo italai paskelbė Etiopijos imperijos viespataavimo galą. Dabar tuojau po Etiopijos nukariavimo Mussolini planuoja palikt vietoje keturias penktas dalis savo kariuomenės, tai yra apie 400,000 karių del kolonizacijos.

Sakoma, kad jau ir pietinės Etiopijos kariuomenė artėja link Addis Ababa tik lirkaukiai trukdo jos pirmynžanga. Esą jos sustiprinimui orlaiviais išsiųsta pora gyvų karių, 72 ožkos, ir vandens, tas viskas buvo iš viršaus nuleistas su parašutų pagalba del žygiuojančios kariuomenės maisto. Mat jei ne aviacijos išvystymas, tai italams būtų prisiėję daug vargo panešt iki būtų atsiekę ką jau šiandien turi.

Na, ant galo dar tenka palaukti iki 11-tos gegužės iki Tautų Lygos posėdžio, kuris parodys Afrikos karo pergalės rezultata.

Gyvatė Nukirto Žmogui Ranką

Montreal, geg. 6. — Policija apsiginklavus maskomis atvyko į ištūstėjusį viešbutį, kad surast nuodingąją gyvatę. Mat viešbuty apsinakvojo tulas artistas gyvačių mėgėjas, "Abul Saud"—Smith. Jam jas prižiūriant viena iš mažųjų nuodingų gyvačių labai užpyko ant savo savininko ir todėl jam įkando į kairės rankos čiurną. Žmogus tuojau pajuto pavojų. Nuvežus jį į ligoninę prisiėjo ranką nuplaut, kad sustabdyt nuodų pletimąsi po organizmą. Tačiau manoma, kad žmogus veikiausiai turės mirti iš priežasties nuodų paplitimo.

Policija tiesiog ieškot pasprukusios gyvatės po viešbučio kambarius nedrso, nes manė, kad kur lovoje ar už valyzų pasislėpusi laukia kitos aukos. Viešbučio gyventojams buvo įsakyta nesibastyt po kambarius iki gyvatės bus surasta. Ypatingai į tą kambarį kur buvo 9 gyvos gyvatės uždarytos kletkoje ir tą pabėgusioji nedrso nė kojos įkelti iki tą kambarį nepripildė nuodingu gesu. Ir po to tik policija

įėjus pradėjo atsargiai dairytis ar nepamats kur gyvatės, bet veltui, jos niekur nerado. Tik po tulo laiko buvo persitikrinti, kad toji nuodingoji gyvatė išsiritė su snaudė savo kletkoje. Policija negalėjo suprast, kas tą gyvatę būtų įvares į jos kletką. Paskui prieita prie išvados, kad tai buk padaręs jos savininkas tuojau po įkandimo. Policija visą gyvatę užleido su nuodingo gesu dujomis ir į 20 minutų laiko jų gyvybę atėmė.

Milžiniškas Kariško Laivyno Programos

Washington, D. C. — Atstovų Butas paskyrė milžinišką apsiginklavimui pinigų sumą. Ta suma siekia \$531,068,707, už kuriuos bus pabudavota 12 naikintojų, 6 povandeniniai laivai, 333 orlaiviai ir 84 skirtingo dydžio laivai. Taipgi manoma statyti ir du 35,000 tonų laivus, jei tik kitos šalys savo laivynus pradės didinti. Su pastatymu naujų laivų bus padidintas ir jureivų skaičius.

6 Bilijonų Aukso Pervežimas Lėsuos \$1,429,240

Washington, gegužės 7. — Šešių bilijonų aukso pervežimas iš New Yorko ir Philadelphiais į naują federalę vaulą į Fort Knox, Ky., lėsuos \$1,429,240, ką paskelbė W. C. Cram, Jr., monetinio biuro naris. Aukšas bus vežamas ypatingu traukiniu. Iš virš minėtų pinigų 140,440 dolerių bus išmokėta už apsaugą, kiekvienas trukis bus po kariuomenės apsauga. Vežantį aukšą seks du slapti detektivi, 10 civiliškų valdžios agentų ir 2 agentai nuo paštinio departamento.

Vokiečių Zeppelinai Skrenda Per Atlantiką Amerikon

Friedrickshafen, Vokietija, geg. 6. — Iš čia nuo hangaros vokiečių naujai pabudavotas Zeppelinas vardu Hindenburgas, pasileido kelionėn per Atlantiko vandenyną. Jis pirmą sykį dar skrenda Amerikon veždamas su savim 51 pasažierą ir 56 igulos darbininkus. Jam vadovauja Dr. Hugo Eckener, prityręs navigatorius. Zeppelinas skrenda po 75 mylias į valandą ir netrukus pasieks Ameriką.

Vokietininkai ir Mirusius Renka į Klaipėdos Miesto Seimelį

Gegužės mėnesio viduryje įvyks Klaipėdos miesto seimelio (miesto tarybos) rinkimai. Į juos dabar jau gana smarkiai ruošiasi ir lietuviai ir vokietininkai. Atskiros grupės jau sudarė savo kandidatų sąrašą, o tam tikra komisija patikrino rinkimų sąrašus. Lietuviai tuojau pastebėjo, kad vokietininkai, norėdami kuo daugiau savo žmonių turėti miesto seimelyje imasi apgavysčių. Jie į savo kandidatų sąrašą įtraukė ir kelis asmenis, mirusius prieš trejus, ketverius metus. To dar maža. Vokietininkai buvo įtraukę savo rinkimais apie 20 asmenų, kurie taip pat yra senai mirę.

Visas šias apgavystes pastebėjo lietuviai, tuojau griežtai užprotstavo ir pareikalavo viską atitaisyti. Vokietininkams noroms nenoroms reikėjo tariamąsias klaidas iš savo sąrašų tuojau pašalinti.

Suėmė Karpavičių-Karpį, Pirmo Numerio Visuomenės Priešą

New Orleans. — Edgar Hoover ir jo 20 federalieji agentai suėmė Alvin Karpį su savininkas Fred Hunter ir viena moterimi. Jie ką tik buvo išėję iš viešbučio New Orleans centre ir lipę automobiline. Iš New Orleans, jis tapo atgabentas į St. Paul, Minn., kur bus traukiamas teismu už žmogvagystę, žmogžudystę ir kitus prasikaltimus.

Alvin Karpis, kurio ukras vardas Raimondas Karpavičius turi tėvus Chicagoje. Jisai yra gimęs 1909 metuose Kanadoje, vėliau tėvų atvežtas į Topeka, Kansas. Jisai pradėjo savo kriminalinę karjerą vagiliaudamas, sulaukęs 16-tus metus. Toliau jis pateko į pataisos namą, kur sudraugavo su dar didesniais prasikaltėliais tarp kurių ir Devol ir tada tapo tikru banditu. Jisai buvo daug kartų suimtas ir vėl paleistas. Jisai su Devol pabėgė iš kalėjimo apiplėšė Minneapolisio banką ir nušovė du policininkai. Devol buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos, bet Karpis paspruko iš policijos rankų. 1930 metais, Karpis buvo sulaukytas ir nuvežtas į kalėjimą, bet išėjo už metų. Po to, jisai papildė daug vagysčių, žmogvagysčių, laike kurių nušautą keli policininkai. Jisai nuėmė ir keleta banditų, kurie jau buvo negeistini ar per daug žinotai.

Per du metus šis lietuvis banditas buvo ieškomas visos šios šalies policijos. Už Karpio galva federalė valdžia siulė \$7,000., investicijos biuras \$5,000. ir pašto valdyba \$2,000. Dabar jam grėsia arba mirties bausmė arba kalėjimas iki gyvos galvos.

Pasibaigė Garsioji "Maisto" Byla

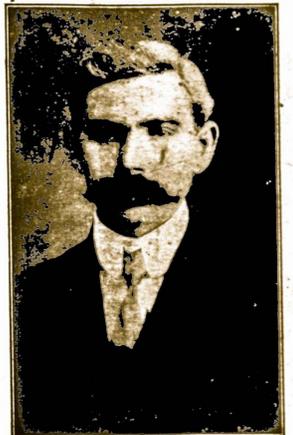
Šiaulių apygardos teismas tris savaites nagrinėjo garsiąją Tauragės "Maisto" skerdyklos bylą, kurioje kaltinamaisiais buvo patraukti: buvęs "Maisto" bendrovės pirmininkas ir vyriausiasis direktorius Jonas Lapėnas, buvęs Tauragės skerdyklos direktoriai Antanas Kubilius ir Antanas Placidas Pranculis ir turėję Panemunėje "Maisto" gaminių krautuvę — Petras Lapėnas ir jo žmona Konstancija Lapėnienė.

Ilgai teismas klausinėjo liudytojų, kurių parodymai šioje byloje turėjo gana didelės reikšmės. Liudytojų tarpe buvo daug žymių Lietuvos ūkio ir politikos darbuotojų. Teisiamuosius kaltino du prokurorai ir gynė 7 advokatai.

Balandžio 10 dieną teismo posėdžiai pasibaigė. Gana ilgai tarėsis teismas paskelbė sprendimą, kuriuo Jonas Lapėnas ir Pranculis nubausti po 8 metus kalėjimo (sunkiųjų darbų), Antanas Kubilius 4 metus sunkiųjų darbų kalėjimo, Petras ir Konstancija Lapėnai po 2 metus sunk. dar. kalėjimo. "Maisto" bendrovės ieškiniui patenkinti iš Jono Lapėno priteista pusė milijono litų. Be to, teismas nutarė visų nubaustųjų turtą paimti valstybės išdo naudai.

Reikia pažymėti, kad šią bylą Lietuvoje buvo gana didelis susidomėjimas. Apie ją plačiai rašė visi laikraščiai. Tai buvo dėl to, kad Jonas Lapėnas Lietuvoje plačiai yra žinomas asmuo, dalyvavo daugelyje ūkiškų organizacijų ir devyneris metus vadovavo didžiausiai Lietuvos ūkiškai įstaigai — akcinei bendrovei "Maistas".

Visi nubaustieji Šiaulių apygardos teismo sprendimu yra nepatenkinti ir žada skųstis aukštesnėms teismo įstaigoms.

Mykolas Paltanavičius

Pasimirė Mykolas Paltanavičius

Gegužės 4-tą dieną, 1936 metais, antrą valandą naktį. Mykolas Paltanavičius kunas buvo pašarvotas J. W. Kaspero kop'čioj, 494 E. Broadway, So. Boston, Mass. Iš kop'čios Mykolas Paltanavičius kunas buvo išvežtas trečiadienį, 2 valandą po pietų į Forest Hills kapines. Buvo prašomi visi pažįstami atiduoti paskutinių patarnavimų velioniai. Jis mirė sulaukęs 60 metų amžiaus.

Mykolas Paltanavičius buvo "Amerikos Lietuvis" leidėjas iki 1928 metų, ir dar dabar tas laikraštis tebeleidžiamas. Velionis buvo visą laiką tautinių pažiūrų užtarėjas, ir nuosirdžiai tarnavo lietuvių visuomenės reikalams; be pataikavimo jis dirbo Lietuvos labui, už ką dabartinė Lietuvos vyriausybė jo sunkios ligos metais paskyrė jam mėnesinę algą kaip Lietuvos veteranui. Velionis išbuvo 30 metų SLA nariu, ir nemaža pasidarbavo tai organizacijai.

Velionis Paltanavičius paliko nuliudime savo žmoną ir dvi dukteris ir žentą. Jau nesioji duktė lanko Bostono Universitetą, o Valentina susituokė su Steponu Minku, kuris yra Lietuvos Radio vedėjas, sekmadienio rytais.

Siunčiame viešą užjautą velionio šeimynai ir žentui! Lai Jungtinių Valstijų žemė buna Mykolui Paltanavičiui lengva amžinasties poilsiui!

DARBAI

Darbai Wilmingtone, Detroit, Los Angeles, Louisvillėj ir Clevelande eina geryn, priimta per kovo mėnesį 225,000 naujų darbininkų. Savaitinis algų išmokėjimas kovo mėnesį buvo 10 milijonų dolerių didesnis negu vasario mėnesį.

PERSKELĖ DEIMANTĄ

New Yorkas. — Čia vienas belgas deimantų ekspertas veik ištiesą metų dirbo, kad perskelt 726 karato deimantą, ir galų-gale jam tas bandymas pavyko; jis suskaldė deimantą į 12 mažesnių šmotelių, kurių vertė padvigubės virš \$750,000 originalės vertės.

SUV. VALSTIJŲ IZDO STOVIS

(už pereitą savaitę)
Iplaukos ... \$ 44,226,426.25
Išlaidos ... \$ 144,163,390.86
Balansas ... \$ 2,441,970,519.23
Metų nedateklus \$ 2,637,372,665.36
Vieša Skola \$ 31,425,440,395.88

LIETUVIAI AMERIKOJ

So. Boston, Mass.

ISKILMINGAS KONCERTAS LIETUVOS NUKENTĖJUSIEMS NUO POTVYNIŲ

Šis iškilmingas koncertas įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 17-tą, 2:00 valandą po pietų, 1936 m., gražioj ir mižiniškoj svetainėj, The Municipal Hall, East Broadway, South Boston, Mass.

Ši koncertą išpildys Bostono Civic Simfonijos Orkestras iš 70 asmenų, Helena Trolsaas — operos dainininkė sopranas, Ben Tempo — operos dainininkas tenoras, Ona Kubilienė — valstybės operos dainininkė mezzo sopranas, Dr. Perrino De Blasio, valstybės simfonijos smuikininkas solistas, ir pianistė Valentina Minkienė. Visi artistai apsiėmė atlikti koncertą be jokio atlyginimo.

Šiai programai ir parengimui pirmininkauja Ona Kubilienė, ir abelnas komitetas susideda iš Dr. J. L. Pašakarnio, Dr. J. Landžiaus-Seymour, red. S. Micalsono, Rev. B. F. Kubiliaus, p. S. Minkaus, ir p. Jono Kerdiejaus.

Yra pakviestas Vice-Konsulas Daužvardis iš New Yorko pasakyti prakalbą.

Kviečiame visų dalyvauti šiame iškilmingame koncerte; būtų labai gražu, kad draugijos dalyvautų organizuoti, nes buvo imta paveikslai grupių, kurie bus išsiųsti Lietuvos laikraščiams.

Bilietai prie durų ne bus parduodami, bet bus imama kolekta 35c nuo kiekvieno asmens, ir kas išgalės, galės paaukauti kiek norės iš savo laisvos valios. Kas duos dolerį ir daugiau, tų vardai bus užrašyti ir paskelbti laikraščiuose.

Visas koncerto pelnas bus išsiųstas Lietuvos Potvynio Nukentėjusių Komitetui.

Ekskursijos į Lietuvą

BALTASIS SVEDU LAIVYNAS
Per Gotenburą, Švediją
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽES 29, 1936 M.
Moderniuku motorlaiviu
GRIPSHOLM
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ

Laivo naminant
Šią ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaboriskis Svedų Amerikos Linijos. Klaipėdos skyriaus vedėjas.
Antra ekskursija išplauks
LIEPOS 1 D. Į KLAIPĖDĄ
Per Gotenburą-Stockholm
Ekskursija vadovaus p. Vl. Mužinskas, Svedų Amerikos Linijos centralinėje raštinėj New Yorko Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje.

Kiti išplaukiami iš New Yorko
DROTTNINGHOLM gegužės 16
KUNGSHOLM birželio 4
DROTTNINGHOLM birželio 10
GRIPSHOLM liepos 1
Platesnių žinių apie ekskursijas, brošiūrėlių ir laivakorčių malonėkite kreiptis į vietinį laivakorčių agentą, arba
SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston Mass.

Prašome visų ateiti ir paremti tuos, kurie yra mūsų broliai ir seserys nukentėję Lietuvoj nuo potvynio. Prašome apylinkių visas lietuvių kolonijas dalyvauti šiame koncerte. Komitetas

Hartford, Conn.

KAS VEIKIAMA VIETOS DRAUGIJOSE?

Pastaruoju laiku vietos lietuviai parengė eilę visokių pramogų, balių ir perstatymų, bet baigiant sezoną, belaukdami vasaros, vietos lietuvių draugijos, kurios priklauso prie Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus (14 draugijų), rengiasi dalyvauti rengiamam VVS skyriaus jubiliejiniam bankietei ir šokiuose. Bankietas ir šokiai įvyks šeštadienį, 23-čią gegužės, Lietuvių Mokyklos salėje.

VVS skyriaus komitetas ir nariai deda pastangas, kad šis jubiliejinis bankietas su šokiais būtų apvainikavimu vietos lietuvių visų pramogų rengimo, kitais žodžiais sakant, kad baigiant žiemos ir pavasario sezoną palikus nemirštamą įspūdį vietos lietuvių visuomenei. Rengiamas graži dainų ir muzikos programa, kurią išpildys geriausi vietos lietuvių talentai; svečiams prie bankieto stalo susirinkusiems bus duotas įspūdingas palinksminimas. Po bankieto bus šokiai.

SV. JONO DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Teko patirti, kad Sv. Jono draugijos narių susirinkime buvo svarstyta kaip dalyvauti VVS skyriaus 5 metų sukakties jubiliejiniame bankiete ir nutarta dalyvauti. Sv. Elzbietos moterų draugijos narės, kurios aktualiai VVS skyrių dalyvauja, taipgi buvo priėmę VVS. Skr. Pirm. p. V. M. Čekanauską, kuris asmeniškai pakvietė visas Sv. Elzbietos draugijos nares dalyvauti. Tikimasi, kad Elzbietietės šauniai pasirodys bankiete, nes jų gerb. pirmininkė p. Stankevičienė yra VVS skyriaus bankieto rengimo komisijos narė.

VVS skyriaus nutarta pakviesti visas draugijas, tatau pakviestimai išsiuntinėjami šioms draugijoms: Sv. Jono, Sv. Elzbietos, Lietuvos Vyčiams, SLRKA kuopai, LDA kuopai, Vytauto Didžiojo Draugijai, Sv. Trejybės Jaunų Vyru ir Jaunų Moterų klubams, Marijos Vaikelių dr. ja ir Moterų Sąjungos kuopai, Sv. Juozapo draugijai ir kitoms.

SUNKIAI SERGA PONIOS MANČIUNIENĖ IR ŽIKIENĖ

Šiomis dienomis sunkiai susirgo vietos liet. moterų veikėja gerb. p. Rozalija Mančionienė, kuri gydytojo įsakymu staiga nugabenta į St. Francis ligoninę operacijai. Jos staigus susirgimas tapo liudėsiu ne tik jos šeimos narių bet visų vietos lietuvių. Bet yra viltis, kad p. Mančionienė pasveiks.

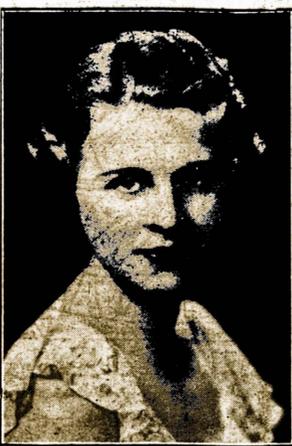
Taipgi sunkiai serga ir p. Julė Žikienė, randasi St. Francis ligoninė kur jai padaryta operacija, išpiauta akloji žarna. Yra viltis, kad p. Žikienė pasveiks, ją gydo Dr. M. Mikolainis. Taipgi šiomis dienomis sugrįžo iš ligoninės p. A. Žalionienė, žymi moterų draugijose veikėja ir uoli darbuotoja VVS skyriui, ją gydo Dr. M. Mikolainis. Linkėtina, kad šios trys lietuvaitės koreičiau pasveiktų ir vėl galėtų sugrįžti prie lietuviško visuomeninio veikimo.

SLA KUOPOS BALIUS

Vietinė SLA 124 kp. rengia šaunų balių 9 d. geg. vakare "Laisvės" choro salėj, 57 Park gatvės. Bus šokiai ir bus "arbatėlė", kurios rengimu rūpinasi p. Misiuniėnė ir baliaus rengimo komisija.

KLUBIČIAI STIPREJA

Vietinis Sv. Trejybės Jaunų Vyru klubas auga ir stiprėja. Neseniai turėjo savo metinį bankietą, kuris visiems nariams paliko gerą įspūdį. Pereitam susirinkime įvykusiame 28 d. bal. kuriame pirmininkavo p. J. Pagirskas, nutarta, kad ateityje narių susirinkimai turi būti pajauvirinti, buvo pareikšta pageidavimas, kad būtų kiekvienam susi-

ONA KATKAUSKAITĖ

Garsiausia lietuvių dainininkė, kuri neseniai buvo išrinkta iš 700 kitų Suv. Valstijų dainininkių į Metropolitan Operos žvaigždyną.

Tuo įvykiu nepaprastai džiaugiasi Amerikos lietuviai, nes ir musiškie anglų spauda, rašydama apie O. Katkauskaitę, visur pažymėjo, kad ji lietuvi. Ona Katkauskaitė laimėjo konkursą kovo 30-tą dieną, ir po to laimėjimo, balandžio 19-tą dainavo iš New Yorko radio stoties — National Broadcasting System.

rinkime skaitoma paskaita ir, kad artėjant rinkimams Amerikos Prezidento, kad klubas aktualiai dalyvautų politikoje. Taipgi, nutarta užpnumeruoti laikraščius "Darbininkai" ir "Amerikos Lietuvių" ir žurnalą "Tauta", kuri leidžia Kapit. P. Jurgėla. Iš klubo valdybos prašėmų paaiškėjo, kad klubo finansinė padėtis labai gera. Žodžiu, klubiečiai stiprėja visais atžvilgiais.

"A. L." Reporteris

Philadelphia, Pa.

Velykoms praėjus, pas mus prasidėjo lietuvių pramogos. Lengviausiai pramogą surengti tai balių su šokiais ar bankietė. Čia mat nereikia parodyti jokio talento ne rengėjams nei dalyviams. Pasamdai sale, muzikantus, užsakei 12 bakčų alaus ir prie to užkandžių, na, ir "huliai duša, huliai telo" iki pavargsta visi nuo "nuovargio". Taip mūsų mieste, šios šalies "Laisvės Lopšy" liuliuojasi ir auklenasi lietuviai.

Parengimas seką parengimą; kartais supuola du, trys vienu sykiu; juos rengia demokratai, komunistai, ir katalikai, nezaiežnikai ir pavieniai margaspalviai lietuviai. Dabar ateina vasara tai laukuose prasidės gegužinių sezonas. Tik dėja, kad mūsų valstija nuo pereitų metų pradėjo persekioti "šlapias" gegužines ir jas užpuldinėti. Čia kas met beveik tautiečiai rengdavo "Vienybėi" pikniką; o komunistai "Laisvei" ir komunisto palaikimui. Šiais metais to ne galima bus padaryti. Komunistai tad pasileido susimedžioti vietą piknikams New Jersey valstijoje, ir susiradus, ten gešeftą varyti. Kur kiti dėsis, tuo laiku negaliu pasakyti.

Bal. 28 d. pas nus atsibuvo, kaip ir visoj valstijoje, taip vadinami "Primary" rinkimai. Rinkimų laiku kovėsi republikonai su demokratais, nes kitų partijų sanrašų čia kaip ir nėra; jai ir randasi tai tik and baloto, Demokratai Pennsylvanijoje jau beveik taip stiprus politikoje, kaip ir republikonai. Demokratų įtekma šioje valstijoje kas sykis auga. Tik nekuriuose apskrityse republikonai dar pasilauko stipriai, bet laikas ir ten juos susilpnis. Už Rooseveltą balsavo 750,000, tuo tarpu republikonų kandidatas į prezidentus gavo 196,00 balsų. Lapkričio mėn. š. m. prezidento rinkimai parodis pilną galę demokratų šioje valstijoje.

Lietuviai kaip pereinuoše, taip ir šiuose rinkimuose stovėjo ir balsavo dauguma už demokratų kandidatus. Nors lietuviai tuo tarpu nieko svarbaus nelaimėjo, bet valiai praktikuojasi šios šalies politikos. Ilgainiui mažu ka nors laimės. Berods, kaip girdėt, išgavo kelį ir demokratų komiteto narius. Tai A. B. C. mokykla šio krašto politikoje.

Svarbu prašėti lietuviams, kad mūsų mieste rengiama visos šalies Demokratų Konvencija birželio 23-30 d., 1936, nominuoti dm. partijos kandidata į prezidentus, ir tt. Bus iškilmingos

parodos, tautiški žaislai, imtynės, fungtynės, bėgimai, "regatta" ir daugelį kito ko. Neparasta komisija surengti šį susivažiavimą skelbia, kad laike konvencijos aplankys Philadelphiaj mažiau kaip 1,000,000 svečių, kurie praleis bent \$100,000,000! Tai bus tikra miestui "rugejūtė, Dirbama nauji keliai, viskas taisoma, švarinama, puošama, kad tik parodyti atsilankusiems kokia buvusi kitados Amerikos sostinė yra "švari". Kad bus to iš dalies, nereik abejoti, bet tik... ne visur. Žingeiduliui bus galima susirasti ir matyti daug suluzusių ir griuvančių lušnų, tusių lotų, smarvės, brudo ir gatvės šanšlų; netruksta jų niekur, netruks jų ir čia. Visvien, lietuviai, kurie galėsite ir turėsite progos ir laiko, pasirengkite pributi ir pamatyti rengiamą Nacionalę Demokratų Konvenciją. Z. Jankauskas

Cleveland, Ohio

RENGKIM BENDRĄ TAUTINĘ KONFERENCIJĄ

Šią vasarą, SLA. seimo laiku, turėkime antrą bendrą Tautininkų ir Sandariečių Konferenciją. Pirmutinė, laikyta Spalių mėnesi, 1934 metais, davė gerų pasekmių. Antra konferencija buvo manyta šaukti New Yorke 1935 metų vasarą, bet nesusėta.

Akivaizdoje to kas dedasi mūsų lietuviškame gyvenime Amerikoje — kada kairieji-raudonieji gaivalai visu savo įšėlimu užsimojo mūsų žmonelius pavergti ir jiems akis mulindimais naudotis, mūsų pareiga yra juos nuo to sulaukyti!

Konferencijai atlaikyti užtektų laiko vieną vakarą ar popietį išėmus iš Sandaros seimo. Tada nereikėtų kitos jokios dienos gaisuoti ir kaštų panešti. Tas išeitų į gerą ir Sandariečiams ir Tautininkams ir į tą konferenciją turim žiūrėti kaip pagelbinę priemonę mūsų santikių pagerinimui ir pastojimui kelio mūsų išgamoms kurie jau per daug įsivaizdavo save Lietuvių diktatorias!

Šioje konferencijoje reiktų rasti budus:

1. Dar labiau suderinti Tautininkų-Sandariečių santikius;
2. Išdirbti planus kovai su Lietuvių ištautėjimu;
3. Rasti bendrus budus kovai su mūsų raudonoju pavojum;
4. Kaip pritraukti jaunimą prie Lietuviško darbo, ir tt.

Nekurie tie dalykai paliesti "Sandaros" paskelbtame projekte.

Jeigu norim tautiškaį gyvuoti ir apsiginti nuo raudonojo pavojaus, nei vienam Tautininkui nei Sandariečiui šios konferencijos reikalingumas neturi būti praleidžiamas pro pirštus.

Daugelis mūsų veikėjų vistiek važiuos į Clevelandą; kiti gali atvažiuoti porai dienų, ir ta proga dalyvauti konferencijoje.

K. S. Karpus, Dirvos Redaktorius

Philadelphia, Pa.

UŽKVIETIMAS Į PASILINKSMINIMĄ

Gegužės 17-tą dieną, Sv. Vardo draugija rengia gražų pasilinksmimo vakarą, kuris įvyks Sv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp gatvės. Kartu ir kauliukų lošimas prasidės, 4-tą valandą, o šokiai aštuntą valandą vakare. Visos pastangos dedama, kad būtų vakaras pasekmingai parupintas. Muzikantai užkviesta, užkandžiai ir gėrimai suruošta. Senai jau buvo šokių vakaras, delei visi išsiilgo pasiškoti, manomą bus pripildyta svetainė.

Minėta draugija turi virš šimto narių, visi pasiryžę dalyvauti ir dirbt draugijos gerovei. Pelnas nuo šio parengimo bus skiriamas jaunuoliams del įtaisymo žaidimo įrankių.

PERSKYRĖ MIRTIS

Balandžio 21-mą dieną pasimirė a.a. Kotryna Grigaitienė-Kmieliauskaitė, 65 m. amžiaus, gyvenanti po no. 1560 So. 2nd gatvės. Velionė paėjo iš Lietuvos, Kalvarijos parapijos. Amerikoje išgyveno 22 metu. Prigulėjo prie Sv. Kazimiero parapijos, Apaštaly Maldos ir Gyvojo Rožančiaus draugijų. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis Sv. Kryžiaus kapines.

Velionė paliko vyrą Joną Grigaitį, du sunus, vedusius, ir dukterį Magdalėną Andrulionienę. A.a. velionė buvo labai pavyzdinga moteris. Velionies vyras, Jonas, taipgi yra darbštus tautos reikaluose.

RENKIMĖS Į LIETUVĄ

SU

DIDŽIAJA EKSKURSIJA

EKSPRESINIU MILŽINIŠKU LAIVU

BERENGARIA

BIRŽELIO JUNE 17 D. 12 VAL. DIENA

Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą

Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas STEPONAS BERGEN

Šią ekskursiją užgyrė

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į mūsų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą

CUNARD WHITE STAR Ltd.

33 STATE ST., BOSTON, MASS.

Gyvesiems reiškiu savo užuojautos žodį, o mirusiai Kotrynai Grigaitienei amžiną atilšį šios šalies žemelėje. K. J. Dryža

Newark, N. J.

NEWARK, N. J. CHARTER CENTENNIAL CELEBRATION

Balandžio 15-tą dieną Newarko miestas iškilmingai minėjo šimtmetinę jubiliejaus šventę, nes šiemet sukanka šimtas metų nuo išėmimo čerterio. Jubiliejaus apvaikščiojimas prasidėjo balandžio 15-tą dieną, ir trauksis iki birželio 10, 1936.

Šimtmetinį jubiliejaus apeigų komisija užkvietė visas Newarko gyvenančias ateivių tautas dalyvauti Jubiliejaus minėjime. Tapo ir lietuviai pakviesti. Kiekviena ateivių tauta turės savo vakarą programai. Lietuviams paskirta gegužės 26-ta, antradienį, 7-tą val. vakare. Svetainė yra gaunama viena iš didžiausių Newarko mieste, MOSQUE teatras, talpos del 4,000 žmonių. Del pritraukimo žmonių tokiame mižiniškiu prisirengimui reikia daug traukti padėt, o ypatingai kad svetimtaučius patenkinti savo lietuvišką programą.

Parodų gatvėmis nebus. Programa jau yra rengiama per Newarko Parapijos vargonininką muz. Antaną Stanišauską. Vėliau bus pranešta per laikraščius programos nusistatymas ir joje dalyviai.

1916 metais Newarkas minėjo 250 metų sukaktuves, tai yra to miesto pradžia, kada Robert Tread pirmas pionierius įžengė į šią vietą tarpe Indijonų, kur dabar stovi Newarko miestas. Lietuviai taipgi dalyvavo turėdama savo dieną kaippo atskirą tautą. Parengė gatvėmis parodą, susidedančią iš apie dešimt tukstančių minios žmonių. Toji lietuvių paroda tęsėsi apie mylios ilgio, maršavo vyrai, moterys ir vaikai. Tapo išleista manifesto proklamacija Angliškoj kalboj, kur buvo pridėta trumpa Lietuvos istorija, su Lietuvių žemėlapių reikalavimais Lietuvos Nepriklausomybės. Proklamacija buvo skleidžiama tarpe amerikonų.

Kad mes lietuviai kuogražiausiai pasirodytumėm svetimtaučiams, turime visi dalyvauti šiose iškilmėse ne tik Newarko lietuviai, bet ir iš plačios apylinkės New Jersey ir New York apskričių.

Vas. 16 Bendras Komitetas: Pirm., Vincas Ambrozevičius Sekr., Jonas Ponelis, Jr.

So. Boston, Mass.

Pentadienio vakare, Gegužės 8 d. Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver Street, South Bostone įvyks South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos šokiai. Šie šokiai yra ypatingi tuomi, kad viso jeigos yra skiriamos Amerikos Raudonajam Kryžiui susilpnimui nuo potvynių nukentėjusius.

Šokiams grieš dvi orkestrai — Al Stevens orkestras po vadovybe Jono Patkausko ir Old Timers orkestras po vadovybe Jono Jagmino. Abudu orkestrai aukoja savo patarnavimą nemokamai, kad daugiau liktų nuo potvynių nukentėjusiems.

Bilietus šokiams galima iš anksto pirkti "Darbininko" ir "Keleivio" redakcijose, Šidlausko vaistinėje ir Piliiečių Draugijos klubo kambariuose.

Philadelphia, Pa.

SODALIEČIŲ GABUMAS

Gegužės 3-čią dieną, Sv. Kazimiero parapijos Sodalietės, po vadovybe gerb. kun. Viktoro Martusevičiaus, sulošė labai gražų veikalą "Nelaimingas Buickas" parapijos salėje. Lošėjais buvo sekančios ypatos: Marytė — E. Dakniūtė; Juozas — E. Matulionitė; Magdūtė — O. Rimdeikaitė; Jonas — A. Skanaraskiūtė; Klarisa — L. Kernagitė; Jurgis — V. Navickiūtė; Dėdė — V. Matulitė. Reikia pasakyti, kad lošėjos buvo tikrai artistės.

Nors Sodalietės tik pirmą sykį šį metą pasirodė, bet jau tikrai pasirodė. Daugiau iš lošėjų negalima reikalauti ir kritikuoti. Visos pasirodė scenoje labai gerai. Nors Klarisa — L. Kernagitė, turėjo ilgiausią rolę, bet viskas gerai išėjo. Sodaliečių gražus choras sudainavo sekančias dainas: "Pas Darželį Trys Mergelės" ir "Kur Mano Mama". Po tų dainų sekė lošimas trijų aktų komedijos "Nelaimingas Buickas", kurs daug prijuokimo visus dalyvius. Publikos prisirinko pilna salė, ir visi pilnai patenkinti. Prie užbaigimo Sodaliečių choras sudainavo, "Aš Lietuvaitė" ir "Mocūtė Mano".

Kas pagirtina, kad nepamiršo prisiminti ir Lietuvos! Reiškia, užbaigė lošimą s u Lietuvos Hymnu. Lošėjos buvo visos merginos Sodalietės, bet jos sugėbejo atlikti ir vyrų roles, yriškai apsiirengę. Manau, kad jos galėtų ir kitose kolonijose pasirodyti.

Labai pagirtinas lošėjų veikimas ir užsielpančios garbės vardą. Po lošimo buvo šokiai, kurie tęsėsi ligi vėlybos nakties, ir visi linksmaus upo dalyviai po šokių vėlai išsiskirstė.

"Balandėlis"

So. Boston, Mass.

"KELEIVIO" LEIDEJAS NUBAUSTAS \$50.00

Jurgis Gegužis, 56 m. amžiaus, "Keleivio" leidejas, sekmadienio ryte, balandžio 19-tą dieną tapo areštuotas Andover, Mass. ir penktadienį, balandžio 24 d. pristatytas Distrikto teismui. Policija kaltino p. Gegužį, kad jis ankti sekmadienio rytą, važiuodamas automobiliu per Shawshen kaimelį triubines automobilio ragaį, ir kada jį sulaike, tai jis buvęs gerokai paėmęs "ant drastos".

Teismas rado p. Jurgį Gegužį kaltu už automobilio vairavimą bnanant girtu ir nubaudė \$50.00, o už girtumą bausmės neuždėjo, bet kaltinimą įregistravo "D-kas".

DIDYSIS LIETUVISKAS SAPNININKAS

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastai sapną. Prie Sapnininko ena dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina 75c. Užsisakant daugiau egzempliorių duodame nuosimti. Piniūs siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis.

14 Vernon Street — Worcesteris

V. M. ČEKANAUSKAS PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Gražu Lietuvoj Vasaros Laiku. Gerėjusi Gamta, Bet Piktinaus Jos Valdininkų Išdidumu, Nemandagumu

Gražu ir labai malonu viešėti senoje tėvynėje Lietuvoje vasaros laikui; tikrai labai graži Lietuvoj, ypač gegužės, birželio ir liepos mėnesiais, nes tuo laiku Lietuvos laukai, pievos, sodai ir girios pasipuošia gražiais žaliuojančiais rubais. Žydi sodų medžiai, žydi pievose gėlės, kvepia ne tik sodų, bet ir girių oras, kur tik nepasisektum, giriose, laukuose ar pievose, ar prie Lietuvos mergelių darželių, visur maloniai kvepianti aroma pripildoma žmogaus jausmus ir plaučius tuo malonių lietuvišku kvepiančiu oru.

Taip, vasaros sezonas Lietuvoj tai gamtos žydėjimo periodas. Gegužės mėnesį kukuojia raiboji gegutė: kukų! kukų! Gegutės kukuojantis balselis tarsi operoje primadonos, skamba visoje Lietuvoj. O gi tas vieversėlis tarsi klemetistas čiulba-ulba pakilęs aukštai ore; taipgi ant kluno stogo viršaus lizde kleketoja Lietuvos Busilas (Gartuoja Lietuvos busilas (garnys). O anksti ryte gražiai čiulba lietuviška lakštingalėlė po langų medžiuse, jai pritaria kiti linksmieji Lietuvos paukšteliai.

Labai aš apgailestavau, kad ankščiau į Lietuvą neparvažiuočiau. Aš ilgai užtrukau kituose Europos kraštuose bestudijuodamas tą kraštų žmonių kultūrą ir kitas įdomybes, kuomet pasiekiau Lietuvą, radu pievas nusienautas, sienelį bedžiustantį; radau aš vyrus ir moteris rugelius piuančius ir rugiapūtės dainas dainuojančius.

Gražu Lietuvoje ir rugiapūtės laikui, ankstyvam ryte skamba vyrų dainų sutartinė, vyrai kerta rugelius, o moteris pasilenkę pradalgėly skubiai renka, riša juos į pėdelius. Kylanti saulėlė aukštyn mėlynam danguje, čyru-vyru, vieversėliai aukštai ore čirena, nyksta ryto rasa, bet tuomet pradeda rasti vyrų kaktos kertant rugelius, o anot "dzuku", vadinamoji knyvė skraido šaukdama: "gyvi!" gyvi! Tikrai, rugiapūtės laikui visi ukininkai gyvi, sparciai dirba, nori kogeičiau nupiauti priknokusius rugelius.

Gi vakaro laikui, kuomet grįžta iš lauko rugius piovę bernai ir mergos, būreliais tarsi procesijos dainuodami rugiapūtės "serenadas", dainuoja ir piemenukai rugienoj gyvulius gandydami, žodžiu, daina skamba rugiapūtės laikui visoje Lietuvoj. Štai ko-

del rugiapūtės laikui labai smagu ir malonu Lietuvoje amerikiečiui lietuviui gyventi.

Naktys tylios, labai šviesios vasaros laikui. Ne kartą vėlyvam vakare aš sėdėjau pasvirnėje, arba lauke ant didelio akmens ir klausiausi Lietuvos jaunimo vakarinių "serenadų", gražių melodijų ir armoniko daina lydinių gražių akordų. Gerėjusi aš Lietuvos gamta dieną ir naktį; sėdėdamas ant akmens lauke ramioje, tylioje vėlaus vakaro valandoje, mačiau milijonus žvaigždelių mėlynam danguje, šviečianti pilną mėnulį, girdėjau už ilgų ežero Ilgininkų kaimo, arba, Davainiškių kaimo, arba, Laukininkų, Meškučių kaimo jaunimo dainų melodijas plaukiančias oru.

Ne, atpasakoti, jums gerb. "A. L." skaitytojai, grožį Lietuvos gamtos ir lietuvių gyvenimo, vargus ir pasilinksminimus jų rugiapūtės laikui, neįmanoma, nes per daug vietos laikrašty užimtų, bet aš patariu visiems, kurie galite, nuvažiuokit į Lietuvą vasaros laikui viešėti ir pamatyti kaip lietuvių dabar gyvena, kokias dainas jie dainuoja, kaip graži ta mūsų sena tėvynė Lietuva.

Nors Lietuva turi bėdų ir vargų, nors retas kuris lietuvis ukininkas ir miesto darbininkas gyvena be bėdų, nors rodo Lietuvos žmonių gyvenimas nepavydėtinas, tačiau mūsų broliai ir sesutės lietuvių rugiapūtės laikui pamiršta savo bėdas ir vargus, nors sunkiai dirbdami laukų darbus, visviena mėgsta vakarais padainuoti ir sukintį pakokti, moka pajauokauti ir anekdotų papasakoti. Aš gerėjau jų nuotaika, pamiršimu bėdų ir vargų nors trumpai valandėlei, daina ir sukintinis, geras anekdotas pasaldina karčias ukininko poilsio valandėles.

Vladai, Prastas iš Taveš Amerikonas! Menkas Patrijotas!

Nors pirmųjų dienų mano išpučiai brangioje tėviškėje nebuvo visuomet malonus, nes mano kaimynai ir namiškiai tikrai manęs nepažino, jie manė, kad aš su amerikonejau, kad nuo Lietuvos labai nusitolinau, kad aš į amerikoną visiškai nepanašus. Visokių kritiškų nuomonių mano adresu kaimynai išreiškė, juo-

kaudami ir rimtai besikalbėdami su manim, kuomet atėjo mane aplankyti, arba, žingeidaudami mane pamatyti kaip aš atrodau ir ko esu vertas.

Mielas Vladai, — sakė mano jaunų dienų kolega Julius, — mažai tu pasikeitėi, koks buvai išvažiuodamas Amerikon, toks ir dabar esi: liesas ir jaunas, į vyrą visai nepanašus, neturi usų, — sakė jis juokaudamas, — nepanašus ir į amerikoną, neturi didelio pilvo ir storo kaklo.

Kiti kaimynai mane barė, kad aš suamerikonėjau, pamiršau "dzukų" kalbos tarmes, nutolau nuo Lietuvos, neskubėjau parvažiuoti į Lietuvą, bet nuvažiuočiau pirmiau į kitas šalis ir Lenkiją. Menkas iš Tamistos patrijotas! Tau kiti kraštai buvo žingeidesni, mielesni negu Lietuva.

Aš buvau priverstas teisintis, pasiaiškinti kodėl aš pirmiau aplankiau kitas Europos valstybes ir Lenkiją, jos sostinę Varšuvą. Sakiau aš jiems, kad man rūpėjo pirmiau aplankyti pavergtą Lietuvos dalį ir sostinę Vilnių, pamatyti pavergtųjų lietuvių gyvenimą, susipažinti su Lenkijos politiška ir ekonomiška padėtimi ir lenkų kultūra, kurie giriasi, kad jie už mus, lietuvius, kulturingesni.

Kaip kurie man patikėjo, kiti manė, kad aš tik pasiteisinti mokiu. Bet dėja, vėliau mano kaimynai įsitikino, kad aš esu geras Lietuvos sunus, nemenkesnis už juos patrijotas, nes vėliau jie iš laikraščių patyrė, kad mane Lietuvos Respublikos Prezidentas apdovanojo Gedemino Ordeņu už mano nuopelnus Lietuvai. Tiktai tuomet jie atsiprašinėjo ir mane gerbė ir vaišino, lenkų bėčuliu nevodino.

"Dzukai" Patrijotai! Heroiškai su Lenkais Kovojo

Nenuostabu, kad mano kaimynai lenkų nekencėia, lenkus "šetonais" vadina, nes jie atsimena lenkų okupaciją Alytaus apskrityje 1920 m., jie žino koki žiaurus lenkai ir kaip nekulturingi; jie atsimena lenkų kumštį ir botagą; tie lenkų okupacijos laikai buvo labai tragingi, lenkai musė lietuvius be išimties vyrus ir moteris, jaunius ir senus, gaudė jaunuolius partizanus (šaulius), veikiančius lenkų kariuomenės eilėse ir perduodančius Lietuvos karuomenei žinias. Tie laikai buvo kovų laikai.

Mano kaimynai, kaip jie pasakojo man, nenelkė savo galvos atėjūnams lenkams; jaunuoliai karžygiškai kovojo su lenkais, laikė savo ginklus paslėpę, ir nakties laiku veikė, nemiegojo, tankiai lenkų sargybinius nukaudavo, arba, į nelaisvę paimdavo ir pristatydavo į Lietuvos kariuomenę. Tai buvo "partizanų" kova su lenkais, tai buvo šaulių pasiryžimas. Nakties laiku jie giriomis, jiems žinomis paslaptiniais takeliais pereinavo per lenkų karuomenės eiles ir pasiekdavo Alytų ir suteikdavo Lietuvos kariuomenės vadovybei žinias, parsinešdavo visokias proklamcijas ir platino lenkų užimtam krašte gyventojams.

Tikrai, mano kaimynai "dzukai" turėjo daugiau drąsos negu taktikos kovose su lenkais, bet daugelį jaunuolių suimdavo, nes sulenkėję kaimynai lenkams juos įtardavo, arba, išduodavo. Tokių judošių buvo labai daug kiekvienam dvare, buvo ir kaimuose, kurie lenkams pataikavo. Todėl ne vienas jaunuolis pateko į Lydos, Gardino ir Vilniaus kalėjimus, ne vienas paguldė savo galvą kovose su lenkais už laisvę savo krašto žmonių.

Tokių drąsių pasiryžėlių buvo ir mano brolis Viktoras, jam teko atsidurti Lukiškės kalėjime Vilniuje, nes judošiško kaimyno V. A., tapo įtartas lenkams, taitai per 9 mėnesius sėdėjo kalėjime belaukdamas mirties bausmės, — sušaudymo; bet dėja, mamytė priprašė, įtikino Giriaikalnio dvarininką, lenkų Storarstą, su jo pagalba išgelbėjo mano brolių iš kalėjimo ir mirties. Taip, "Dzukijos" sunų patrijotingi, daug kovojo su lenkais.

Valdininkų "Poniškumas" ir Nekulturingumas

Aš aplankiau 5 valstybes Europoje, buvau jųj sostinėse ir kituose miestuose, turėjau visokių reikalų kaip keliauninkas

EDEN PAGERBĖ VOKIETIS Anglų Užsienio Sekretorius ėmė dalyvumą Vokietijos ambasadoriaus Anglijai laidotuvėse.

prie kiekvieno rubežiaus į kiekvieną valstybę įvažiuodamas, joje gyvendamas ir išvažiuodamas, bet dėja, neteko man turėti jokių nemalonių išskyrų Zbaszyn miestelyje lenkų-vokiečių rubežiaus kardone, kur teko susibarti su lenkų valdininku, šiaip jau visur radau valdininkus mandagius svetimšaliui.

Pirmose dienose savo gyvenimo Lietuvoje aš džiaugiausi Lietuvos valdininkų mandagumu bet dėja, radau ir tokių valdininkų, kurie elgiais nemandagiai, įponuoja "poną", išdydus ir netaktinai, savo pareigų atlikimomokėdami, svečimšaliui padaromalonus. Tokius valdininkus aš radau "Dzukijos" gražioje sostinėje Alytuje.

Lietuvoj kaip kiekvienam Europos krašte užsienietis apsisėjęs bent kurioje vietoje, jis pirmuo užsiregistruoti Legyje '24 valandų; taitai atvykęs aš į Ilgus, ilgai nelaukęs užėjau į Alovės valsčiaus policijos nuovadą ir persistačiau viršaičiui, kad esu užsienietis, paprašiau, kad jis mane užregistruotų.

Policijos viršaitis mandagus, sąmoningas valdininkas, paprašė jis manęs atsisėsti prie jo stalo, paėmęs mano pasą įregistruoti ir pareiškė jis man: ponas, jei manai buti šime apskirty virš du mėnesius, tai ponui reikės užsiregistruoti Alytaus apskr. Viršaininko raštinej. Bet dėja, jis pasisiulė pats mano tą reikalą atlikti, tik prašė kitu kartu užėiti į po raštinę. Išleido jis mane linkėdamas man maloniai pavišėti Lietuvoje. Manau sau: bereikalingai amerikiečiai lietuvių skundžiasi Lietuvos valdininkų nemandagumu, gal ir ukininkai per daug neigiamai žiuri ir todėl neteisėnai įvertina savo valdininkus.

Bet už savaitės laiko man teko buti Alytuje, aš žinojau, kad išbusiu tėviškėje gal virš dvejų mėnesių, nenorėdamas paneigti įstatymus ir turėti nemalonus, taipgi, nenorėdamas obliguoti Alovės policijos viršaitį tokiu menku reikalu, brolio lydimas, užėjom į Apskritis Viršaininko raštinę, radom du jaunu valdininko papirusus berukančius ir laukiam kol busim paklausti koki reikalą atėjom, bet valdininkai nesiskubino, putė "poniška" paperosų dumus, nusiteikė sėdėjo ir popieras vartė. Pagaliau vidutinisko ugio "ponaitis" priėjo prie mūsų ir paklausė: ko ponai norite?

Aš esu užsienio žmogus, — aiškinausi, — esu informuotas Alovės policijos viršaičio, kad jei apsigyvensiu šime apskirty tu tam laikui, jei išbučiau virš 2 mėnesių, tai man reikia užsiregistruoti jusų raštinej.

Taip, tas tiesa, ponas, — atšovė jis man išdidžiai. Prašau, duokit man savo pasą, ponas. Padaviau jam savo pasą, jis jį kamantinėjo apie 15 minučių, pagaliau susiradęs jame lietuvišką vizą, bet negalėjo išskaityti vice-konsulo p. P. Daužvardžio pavadės, — prašo paviškinti, bet aš jam nurodžiau, kad jo vardas p. P. Daužvardis.

Valdininkas pavartė dvejose knygoose lapus, turbūt įstatymų kodeksuose ieškodamas sau informacijų kaip tą reikalą atlikti ir pagaliau jis pareiškė: ponas turite išpildyti prašymą (aplikaciją) ir duoti man dvi savo fotografijas.

Kam reikalingos mano fotografijos, ponas? Kame dalykas? Mano viza tvarkoje, gera visam metui.

Ne, ponas, jusų vizą reikia su-

KUR GALITE PASITIKET Lainer's VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI * MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI * Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS * GRAŽIAI ISVALOMOS * ATYDŽIAI ISPROSINAMOS * KUR REIKIA PATAISOMOS * SAGUTES ISIUVAMOS TEL. DIAL 5-5281 AUKSTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĖ

Pamatinė Sprežina \$1.00 Laikrodėlių Išvalymas \$1.00 14 Karatų Auksiniai Geltono ar Balto Sutuoktųjų žiedai \$3.95 ir virš Deimonto žiedai tiktai \$10.00 Brangenybių Taisymas už Pigiasias Kainas Mieste VISI DARBAI GVARANTUOTI METAMS Mes mokam pinigų už seną auksą Esam šioje vietoje per 20 metų REGAL JEWELRY CO. J. OLIAN, Savininkas 166 Front Street Worcester, Mass.

tvarkyti, fotografijos butinai reikalingos, — atsakė jis rusčiai. Keistas dalykas, aš užmokėjau dešimtį dolerių, esmi informuotas p. vice-konsulo ir dabartinio jusų Ministerio Washingtono p. P. Zadeikio, kad mano viza daugkartinė, gera visam metui. Prašau pono daryti kaip sakau, — sušuko jis, — kas reikalinga turi atlikti. Man nesvarbu kas ką jums sakė ar kaip pats supranti šį reikalą! Bet jųj vizoje aiškiai nurodyta, prašau dar kartą pažiūrėkite, — pastebėjau aš jam. Ar ponas manai, kad aš nežinau savo pareigų? Keisti jus amerikiečiai, visi jus toki, viską žinote, viską suprantate!

Mudu Susibarėm

Ne, ponas, aš nelaikau poną ignorantu, bet žinau, kad tokių formalumų kokius ponas reikalauja manęs atlikti, visiškai nereikia. Prašau ponai nesiginčyti! — sušuko jis, — atmint, čia Lietuva, o ne Amerika! Prašau suprasti, kad mūsų krašte tvarka kitokia negu jusų. Prašau pono nesikarsčiuoti, bet jeigu ponas nesupranti mano reikalo, prašau duoti šitam ponui (nurodžiau kitą valdininką besiklausanti mūsų ginčę), gal jis supras ir atliks šį mano reikalą. Kadangi jiedu matė, kad aš pradėjau pykti, suprato, kad aš nerymėjau, taitai abu šie valdininkai dar kartą į įstatymų kodekso knygos žiurėjo, studijavo pasą ir vizą, o mudu su broliu išstovėjom virš pusvalandžio, pavargo mūsų kojos; mano brolis pradėjo mane drausti, kad nesiginčytum su tais ponais, nes gali buti man blogai. Vėliau abu šie ponai užtikrino mane, kad kitos išeities nėra, aš butinai turiu priduoti jiems savo dvi fotografijas, išpildyti prašymą, tuomet jie atliks mano reikalą. Aš supratau, kad man reikės primokėti už vizą ir registraciją. Ne, ponai, aš su jums nesiginčysiu, prašau gražinti mano pasą, aš neužilgio busiu Kaune ir šį reikalą atliksiu pas vidaus reikalų ministerį p. Pulk. Rusteiką. Kitos išeities aš dabar nematau. Abu ponai nustebo, išgirdę mano pareiškimą, nei žodžio nesakė, padavė man pasą, mudu su broliu išėjom palikdami juos stovinčius be žado. Bet man galvoje tebeskambėjo valdininko pareiškimas: "visi jus toki amerikiečiai!" Man pikta pasidarė, kad jie amerikiečius ignorantais laiko ir nemoka su užsienio žmonėmis mandagiai pasielgti. Bus negerai broli, — kalbėjo Viktoras, — Viršaininkas gali tau keršyt už nesiskaitymą su jo raštinkiniais. Begėdžiai, neišmanėliai, jie mus amerikiečius ignorantais laiko, tačiau jei ne tie "ignorantiški" amerikiečiai, nė jųj

paskola arti dvejų milijonų dolerių Lietuvai, tai gal dabar Lietuva nebutų buvus nepriklausoma, gal šioje raštinej butų sėdėję lenkai ar vokiečiai. Gi šitie "pisoreliai" amerikiečius ignorantais laiko, drįsta gaudinti juos, girdi, čia Lietuva, o ne Amerika!

Brolis sutiko su mano nuomone, jis aiškiai suprato, kad mano argumentai buvo teisingi. Na, pagaliau mes pamiršom apie incidentą. Už kelių savaičių nuvažiuovom į Daugų miestelį, užėjau į paštą pasiųsti Amerikon pundeļ — vieną knygą Ukio pramonės ir Lietuvos eksporto ir importo statistikos žinių ir kelėta išskarpų iš laikraščių. Pundeļis lengvas. Paprasčiau pasverti ir pasakyti kiek bus už persiuntimą. Pašto valdininkas pasvėrė ir sako: ponas bus 9 lt. 60 centų. Ne, ponas, tiek negali buti, — pareiškiau aš. Prašau pasakyti kuriai klasi šį siuntinį paskyriai? Po trumpų mudviejų ginčų, valdininkas pagaliau suprato, kad turi reikalą su žmogum, kuris žino pašto tarifus, vėliau patyręs mano pavarde, žinojo, kad esu tas amerikietis, kurį Respublikos Prezidentas pagerbė, tada p. Jankauskas, Pašto Viršaininkas pakvietė mane į savo raštinę, aš stebėjauis koki mandagus jie man buvo ir siuntinį mano pasiuntė už 4 litus. Mane valdininkas išlydėjo per duris, tuom kartu atbėgo užduose ukininkas ir sako: ponuli! Ponuli! prašau duoti man krasaženklį del laiško. O valdininkas jam atsakė, kad dabar darbo valandos baigtos, ateik po pietų už valandos laiko, gausi krasaženklį ir išstareš tuos žodžius, trenkė durys tiesiai piliečiui į veida, priversdamas jį laukti valandą laiko. Aš stebėjauis, juk tą reikalą valdininkas galėjo atlikti į vieną minutę, butų ukininkas sugrįžęs namo prie darbo per valandą laiko, bet del krasaženklio jis turėjo laukti kol paštininkai sugrįž po pietų į paštą. Toki tai yra kaip kurie Lietuvos valdininkai. Sauvališki, į pilietį žiuri iš aukšto, išdidžiai, netaktinai ir nemandagus. Ir aršiausiais yra, tai tie mažieji "pisoreliai". Labai blogai įspudį daro užsienio žmogui, atvykusiam iš kulturingo krašto į Lietuvą. (Bus daugiau)

Prašau ponai nesiginčyti! — sušuko jis, — atmint, čia Lietuva, o ne Amerika! Prašau suprasti, kad mūsų krašte tvarka kitokia negu jusų. Prašau pono nesikarsčiuoti, bet jeigu ponas nesupranti mano reikalo, prašau duoti šitam ponui (nurodžiau kitą valdininką besiklausanti mūsų ginčę), gal jis supras ir atliks šį mano reikalą. Kadangi jiedu matė, kad aš pradėjau pykti, suprato, kad aš nerymėjau, taitai abu šie valdininkai dar kartą į įstatymų kodekso knygos žiurėjo, studijavo pasą ir vizą, o mudu su broliu išstovėjom virš pusvalandžio, pavargo mūsų kojos; mano brolis pradėjo mane drausti, kad nesiginčytum su tais ponais, nes gali buti man blogai. Vėliau abu šie ponai užtikrino mane, kad kitos išeities nėra, aš butinai turiu priduoti jiems savo dvi fotografijas, išpildyti prašymą, tuomet jie atliks mano reikalą. Aš supratau, kad man reikės primokėti už vizą ir registraciją. Ne, ponai, aš su jums nesiginčysiu, prašau gražinti mano pasą, aš neužilgio busiu Kaune ir šį reikalą atliksiu pas vidaus reikalų ministerį p. Pulk. Rusteiką. Kitos išeities aš dabar nematau. Abu ponai nustebo, išgirdę mano pareiškimą, nei žodžio nesakė, padavė man pasą, mudu su broliu išėjom palikdami juos stovinčius be žado. Bet man galvoje tebeskambėjo valdininko pareiškimas: "visi jus toki amerikiečiai!" Man pikta pasidarė, kad jie amerikiečius ignorantais laiko ir nemoka su užsienio žmonėmis mandagiai pasielgti. Bus negerai broli, — kalbėjo Viktoras, — Viršaininkas gali tau keršyt už nesiskaitymą su jo raštinkiniais. Begėdžiai, neišmanėliai, jie mus amerikiečius ignorantais laiko, tačiau jei ne tie "ignorantiški" amerikiečiai, nė jųj

Mane valdininkas išlydėjo per duris, tuom kartu atbėgo užduose ukininkas ir sako: ponuli! Ponuli! prašau duoti man krasaženklį del laiško. O valdininkas jam atsakė, kad dabar darbo valandos baigtos, ateik po pietų už valandos laiko, gausi krasaženklį ir išstareš tuos žodžius, trenkė durys tiesiai piliečiui į veida, priversdamas jį laukti valandą laiko. Aš stebėjauis, juk tą reikalą valdininkas galėjo atlikti į vieną minutę, butų ukininkas sugrįžęs namo prie darbo per valandą laiko, bet del krasaženklio jis turėjo laukti kol paštininkai sugrįž po pietų į paštą. Toki tai yra kaip kurie Lietuvos valdininkai. Sauvališki, į pilietį žiuri iš aukšto, išdidžiai, netaktinai ir nemandagus. Ir aršiausiais yra, tai tie mažieji "pisoreliai". Labai blogai įspudį daro užsienio žmogui, atvykusiam iš kulturingo krašto į Lietuvą. (Bus daugiau)

Prašau ponai nesiginčyti! — sušuko jis, — atmint, čia Lietuva, o ne Amerika! Prašau suprasti, kad mūsų krašte tvarka kitokia negu jusų. Prašau pono nesikarsčiuoti, bet jeigu ponas nesupranti mano reikalo, prašau duoti šitam ponui (nurodžiau kitą valdininką besiklausanti mūsų ginčę), gal jis supras ir atliks šį mano reikalą. Kadangi jiedu matė, kad aš pradėjau pykti, suprato, kad aš nerymėjau, taitai abu šie valdininkai dar kartą į įstatymų kodekso knygos žiurėjo, studijavo pasą ir vizą, o mudu su broliu išstovėjom virš pusvalandžio, pavargo mūsų kojos; mano brolis pradėjo mane drausti, kad nesiginčytum su tais ponais, nes gali buti man blogai. Vėliau abu šie ponai užtikrino mane, kad kitos išeities nėra, aš butinai turiu priduoti jiems savo dvi fotografijas, išpildyti prašymą, tuomet jie atliks mano reikalą. Aš supratau, kad man reikės primokėti už vizą ir registraciją. Ne, ponai, aš su jums nesiginčysiu, prašau gražinti mano pasą, aš neužilgio busiu Kaune ir šį reikalą atliksiu pas vidaus reikalų ministerį p. Pulk. Rusteiką. Kitos išeities aš dabar nematau. Abu ponai nustebo, išgirdę mano pareiškimą, nei žodžio nesakė, padavė man pasą, mudu su broliu išėjom palikdami juos stovinčius be žado. Bet man galvoje tebeskambėjo valdininko pareiškimas: "visi jus toki amerikiečiai!" Man pikta pasidarė, kad jie amerikiečius ignorantais laiko ir nemoka su užsienio žmonėmis mandagiai pasielgti. Bus negerai broli, — kalbėjo Viktoras, — Viršaininkas gali tau keršyt už nesiskaitymą su jo raštinkiniais. Begėdžiai, neišmanėliai, jie mus amerikiečius ignorantais laiko, tačiau jei ne tie "ignorantiški" amerikiečiai, nė jųj

Mane valdininkas išlydėjo per duris, tuom kartu atbėgo užduose ukininkas ir sako: ponuli! Ponuli! prašau duoti man krasaženklį del laiško. O valdininkas jam atsakė, kad dabar darbo valandos baigtos, ateik po pietų už valandos laiko, gausi krasaženklį ir išstareš tuos žodžius, trenkė durys tiesiai piliečiui į veida, priversdamas jį laukti valandą laiko. Aš stebėjauis, juk tą reikalą valdininkas galėjo atlikti į vieną minutę, butų ukininkas sugrįžęs namo prie darbo per valandą laiko, bet del krasaženklio jis turėjo laukti kol paštininkai sugrįž po pietų į paštą. Toki tai yra kaip kurie Lietuvos valdininkai. Sauvališki, į pilietį žiuri iš aukšto, išdidžiai, netaktinai ir nemandagus. Ir aršiausiais yra, tai tie mažieji "pisoreliai". Labai blogai įspudį daro užsienio žmogui, atvykusiam iš kulturingo krašto į Lietuvą. (Bus daugiau)

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS Vienintelis Lietuvių Graborius Worcestery Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikams už prieinamiausias kainas. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898. 340 HARDING STREET

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA PARDUODA LAIVAKORTES - ir - SIUNČIA PINIGUS į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apstį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų kreipkitės į Amerikos Lietuvių agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA 14 Vernon Street — Worcester, Mass

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsieniuose—Lietuvoj 2.00 Pusei metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

KĄ KALBĖJO ŽURNALISTAS V. UŽDAVINYS IŠ PHILADELPHIA, PA. PER PP. ANTANAČIŲ LIETUVIŠKĄ RADIO VALANDĄ

Balandžio 25 d. žurnalistas redaktorius V. Uždavins iš New Yorko atvyko į Philadelphia, Pa., kur jau balandžio 6 d. laikė dvi paskaitas, kaip Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas, Vilniaus reikalais. Kalbėjo šv. Jurgio parapijos salėje ir Lietuvių Muzikališkoje salėje. Kaip kitur, taip ir čia buvo gyvai vietos lietuvių priimtas.

Balandžio 29 d. pp. P. ir D. Antanačių pakviestas į jų vedamą radio lietuvišką valandą pasakė šią trumpą kalbą į Philadelphia lietuviams:

"Brangūs Broliai, Seserys, Philadelphijos ir apylinkių lietuviai, amerikiečiai!

Aš labai džiaugiuos gavęs progos prabilti į Jus, kad ir trumpais žodžiais, iš gražios Amerikos radio tribunos.

Jau pereitą sekmadienį atvykęs su kai kuriais Jūsų susitikau salėse, kur buvo parengtos man prakalbos, su daugeliu Jūsų pasikeičiau gyvu žodžiu, radau daugelį savo krašto žmonių, radau dzukų vilniečių, kurie man buvo ypač malonūs, tačiau ir visi kiti lietuviai mane labai džiugina. Aš dar esu čia grinatorius, daug kas man iš Jūsų gyvenimo nesuprantama, daug kas gal ir manęs galite nesu-prasti, bet mes turime vieną visiems bendrą, tai lietuvių kalbą, kur mus visus suriša, kuri leidžia mums visiems vieni kitus suprasti ir neaiškumus išaiškinti.

Mūsų, lietuviškoji kalba, išblaškytus mus po pasaulį palaiko, parodo mums patiems ir kitiems, kad mes nesame kokie nors rusai, vokiečiai, ar lenkai, kad mūsų kalba yra kitokia, skirtinga, negu jų, ir kąd mūsų, lietuvių, kaip tautos, reikalai taip pat dažnai yra visai kiti, skirtingi, negu mūsų kaimynų Europoje.

Mūsų kalba mus rišanti, mus jungianti, pasako mums iš kur mes esame kilę, primena mums mūsų paliktą Tėvynę Lietuvą ir jos gyvus reikalus. Ir čia, Amerikoje gyvendami, gerbdami vietos įstatymus, vykdydami Amerikos valdžios ir visuomenės gyvenimo nuostatus, mes tačiau negalime visiškai pamiršti tos žemės, to krašto, iš kur mes atnešėme savo sveikas rankas, savo stiprias krutines, negalime pamiršti savo motinos, kuri skausmuose gimdydama davė mums tai, kas brangiausia, gyvybę ir sveikatą.

Savo sveikatą, savo gražiausias jėgas atnešėme čia, ir atidavėme jas šio krašto statymui, šio krašto kėlimui, gerinimui, o už tai čia gavome geresnį gyvenimą patys, nes anais laikais Lietuvoje nebuvo nei gero gyvenimo, nei vietos mūsų stipriom jėgom.

Taigi, pirmenu gyvename čia ir dirbdami naujos savo tėvynės labui, nes negalime, neturime teisės pamiršti ir savo senosios tėvynės, savo paliktų tėvų kaulų, kurie prakeiktų mus, jei mes jų neatmintume. Ir dar labiau reikia mums atminti tuos kaulus ir tuos brolius, kurie yra svetimų pavergti, kurie yra nuo tėvynės žemių, nuo tėvynės oro atskirti durtuvų siena, tai Vilniaus ir Seinų Suvalkų kraštas.

Nuo 1920 metų spalį 9 d. vaitoja Vilniaus žemė, vaitoja apie milijonas Lietuvos dukterų ir sunų, jau šešiolika metų neteka ten laisvės saulė, šešiolika metų svetimos kojos trempia mūsų brangiausias šventenybes ir engia visa kas lietuviška, griaua, ką amžiais mūsų tėvai mums, savo vaikams, statė, ką amžiais mums kurė ir mums, ne kitiems, paliko. Ir nevertas būtų lietuvių vardo tas lietuvis, vistiek kur jis begyventų, kuris atsižadėtų tos žemės, to turto, kurį mums šventai savo krauju tėvai testamentan įrašė, — taigi mums paliko.

Nesvarbu, kur mes gyvenam, nesvarbu, ką mes veikiam, — kas mūsų mums palikta, kas mūsų buvo, tas mums ir šiandien priklauso. Ir negalime leisti, kad svetimieji griautų mūsų turtą, kad svetimieji naikintų mūsų lietuvišką kultūrą pavergtuose Vilniaus kraštuose.

Tai kas kad mes čia gyvename ir daugelis čia savo kaulus paliksime, tai kas kad vandenynas mus skiria, tai kas, kad saulė ten ir čia ne tuo pačiu laiku teka, — mūsų dvasia visuomet ten skraido, mūsų sapnai mus ten neša, mūsų širdys vistiek lietuvišku krauju plaka ir visa, kas lietuviška, mums yra artima. Artimas mums Lietuvos dukterų ir sunų džiaugsmas, artimi mums ir jų laimėjimai Lietuvoje, artima mums jų kuryba, ne svetimas mums jų vargas, nesvetima vergija Vilniaus krašte ir

mes, amerikiečiai lietuviai, turime stipriai ir vieningai pasakyti: niekuomet neleisime, niekuomet su tuo nesutiksime, kad padaryta mūsų tauta ir valstybei didžiulė pagrobimo skriauda būtų palikta neatitaisyta; mes niekuomet neleisime, kad milijonas mūsų brolių seserų būtų išnaikinta kaip kokia nereikšminga, ar kenksminga gyvija, mes negalime sutikti su tuo, kad trečdalis Lietuvos žemių, kaip kokia sausa šaka nuo kuno būtų atkiršta ir numesta.

Mes šaukiame ir šauksime, kad esame gyva tauta ir norime gyvi būti, norime gyventi, o kas kėsinaisi mus dalimis mus išnaikinti, tas tegul žinoš, kad už vieną dalį stovėsime visi ir kiekvieną dalį gindami ginsime visą Lietuvą ir visą lietuvių tautą.

Taigi, mes tai visi, broliai seserys žinome, mes tai visi turime visuomet skelbti visiems ir visur, kur mes begyventume, ką mes beveiktume. Dėja, prisipažinkime, dažnai užsivertę kasdieniniais reikalais, mes užmirštame savo šventas pareigas tėvynei Lietuvai, mes užmirštame pavergtų vilniečių ašaras ir einame savais, o dažnai visiškai svetimais keliais.

Taigi, aš atvažiuoju čia tam, kad pažinčiau Jus iš arti, iš Jūsų veidų, iš Jūsų gyvenimo, kad suprasčiau Jūsų reikalus, supratus, kaip žurnalistas, aprašyčiau ir visai Lietuvai apie Jus plačiai papasakočiau, o čia bebudamas, kiek kur galėdamas, priminčiau Jums likusios tėvynės reikalus, priminčiau pavergtų Jūsų brolių seserų ašaras ir paprašyčiau Jūsų geros valios: padėkite vergaujantiems, padėkite vilniečiams, paremkite juos ginančius nuo lenkų griaujamą mūsų lietuvišką kultūrą ir lietuviškumą Vilniaus, švenčionių, Ašmenos, Trakų, Lydos, Gardino, Seinų ir Suvalkų kraštuose".

MALONUS SVEČIAS

Senai Pageidaujamas Ir Laukiamas Žurnalas Jau Pasirodė

Kelios dienos atgal, aš gavau pirmąjį numerį išėjusio žurnalo "Tauta", kuri leidžia ir redaguoja gerb. atsargos kapitonas p. P. V. Jurgėla, žymus žurnalistas, plačiai lietuviškam pasauliui žinomas publicistas—rašytojas, autorius knygos: "Sparnuoti Lietuvis", kurią jis parašė atminčiai mūsų, amerikiečių lietuvių didžiaviryi a. a. Kapit. S. Dariaus ir lakuno S. Girėno.

Gerb. p. Jurgėla budamas inteligentu ir Lietuvos karininku — atsargos kapitonu, kartu nuoširdin sąmoningu lietuviu, pagyvenęs Amerikoje ne taip ilgą laiką, permatydamas didelį trukumą mūsų lietuviškoje žurnalistikoje, matydamas silpnėjantį mūsų spaudą, senai galvojo apie užpildymą tos spragos — trukumos išleidimu gero žurnalo. Kaipio literatas, publicistas, užsipelnijęs didelių nuopelnų mūsų laikraštinei žurnalistikai, p. Jurgėla savo rūpestį realizavo, šiomis dienomis pasirodė jo leidžiamas ir redguojamas gražus žurnalas "Tauta", puikiai iliustruotas, gražiai techniškai apdirbtas, spausdinamas ant gražios pirmos rusiš (coated) popieros; gi žurnalas "Tauta" savo įtampa įvairiais raštais, įdomiais turiningais straipsniais bei žiniomis, gi svarbiausia yra tas, kad žurnalo "Tauta" raštų turinys grynai lietuviškas, visuomeniškas, kalba graži, tyra lietuviška.

Perskaičiau pirmąjį puslapį kuriame randasi vedamasis — editorialis, manau sau: būtų verta vedamąjį p. Jurgėlos į rėmus įdėti ir ant sienos pakabinti. Tame editoriale p. Jurgėla kaip veidrody mums nurodo kokiais lietuviams mes privalome būti, kokiais keliais mes turime eiti, kokia ateitis priklauso mūsų tautai. Žodžiu, iš pirmojo puslapio aš įgijau įspūdį, kad žurnalas "Tauta" suvaidins labai svarbią rolę Amerikos lietuvių tautiniam ir kultūriniam gyvenime, kad jo tikslas kilnus ir tiesus lietuvišku keliu nustatytas.

Užtat prašau Jūsų, kad sužinotumėte, jog kur nors mirusios draugijos VĖLIAVA, arba draugijos rekordai mėtosi ir trunyja, — malonėkite pasistengti tas liekanas paimti į savo globą ir viską Lietuvos Muziejui prisiųsti.

Su pagarba, Dr. Al. M. Račkus Liet. Švietimo Ministerijos Igalotinis, Vytauto Didžiojo Muziejus, Kaunas, Lithuania.

P. S. Didžiai Gerb. p. Kučinkas: Išvažiuoju į Lietuvą gegužės 20 d., ir vežu Lietuvos Muziejui didį krovinį muziejinių dalykų. Jei dar turi ką nors padovanoti Lietuvos Muziejui, malonėkit tuoj prisiųsti, kad galėčiau kartu su savim vežti. Linkiu gerbiama Lietuvos mylėtoji sveikatos!

Dr. Al. M. Račkus

daktorius, gerb. rašytojas P. V. Jurgėla, pagyvenęs tarpe mūsų Amerikoje ir susipažinęs su mūsų gyvenimo sąlygomis ir lietuviybės problemomis, taipgi budamas Lietuvos karys ir kartų tapęs išsilavinusiu žmogum inteligentu, budamas nuoširdžiu lietuviu ir pažindamas lietuvių tautos problemas, galės vaduoties ir tiesiu lietuvišku keliu vesti šį žurnalą "Tautą" ir sėkmingai gairinti ir stiprinti lietuvių Amerikoje.

Tatai ta proga, sveikinu naująjį žurnalą "Tauta" ir jo redaktorių gerb. p. Jurgėlą ir linkiu geriausio nasisekimo žurnalui "Tautai" ir p. redaktoriui vairuoti žurnalą "Tauta" vaira. Esu nuomonės, kad žurnalas "Tauta" sutrauks aplinkui save visas Amerikos lietuvių intelektualės iegas, sugrupuos ir lietuvišką visuomenę. Tatai, lai gyvuoja "Tauta"! Lai šis žurnalas "Tauta" bus visu Amerikos lietuvių mylimas svečias! Ir lai jis gyvuoja koilgiausiai! (Kaino \$2.75 metams; atskiras numeris 25c). Žurnalą galima gauti ir Amerikos Lietuvis redakcijoje.

V. M. Čekanauskas

LAIŠKAS

LIETUVOS ŠVIETIMO MINISTERIJOS IĞALIOTINIO

Mr. K. Kučinkas, Kingston, Pa.

Gerbiamas Tamsta:

Nuoširdžiai dėkuoju Jums už prisiųstus Lietuvos Muziejui vertingus eksponatus, kuriuos neseniai priėmiau. Visi prisiustieji dalykai yra svarbūs, ir Jūsų pastangas patobulinti Lietuvos Muziejaus istorinius rinkinius labai vertiname.

Visi žinome, kad Amerikoje lietuviškos draugijos nuolatos nyksta, likviduojasi. Tų draugių vėliavos, knygos, ženklai ir svarbūs istoriniai rekordai išimėto ir dingsta. Gailla!

Lietuvos istorikams ir mūsų aiמים yra labai svarbu, kad gyvuojančių ir jau negyvuojančių draugių vardai bei jų darbavimosi žymės bent Lietuvos Muziejui pasilkūt.

Užtat prašau Jūsų, kad sužinotumėte, jog kur nors mirusios draugijos VĖLIAVA, arba draugijos rekordai mėtosi ir trunyja, — malonėkite pasistengti tas liekanas paimti į savo globą ir viską Lietuvos Muziejui prisiųsti.

Su pagarba, Dr. Al. M. Račkus Liet. Švietimo Ministerijos Igalotinis, Vytauto Didžiojo Muziejus, Kaunas, Lithuania.

P. S. Didžiai Gerb. p. Kučinkas: Išvažiuoju į Lietuvą gegužės 20 d., ir vežu Lietuvos Muziejui didį krovinį muziejinių dalykų. Jei dar turi ką nors padovanoti Lietuvos Muziejui, malonėkit tuoj prisiųsti, kad galėčiau kartu su savim vežti. Linkiu gerbiama Lietuvos mylėtoji sveikatos!

Dr. Al. M. Račkus

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apsakroje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražus, tvirti aparatai.

"Nedaugelis likusių knygų su gerais aparatais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS IR KANADOS LIETUVIAI

Gerbiamieji Lietuvis ir Lietuvaitės!

Pavelykit mus tarti į jus žodį svarbiu reikalu. Mes turime viltį, kad mūsų žodis ras pas jus gilų ir širdingą pritarimą. Šitas reikalas yra mūsų visų reikalas. Mes kviename į jus, gerbiamoji visuomenė, mūsų lietuvių Sveikatos Klausimų. Šitas klausimas apleistas kaip Amerikos lietuvių tarpe, taip ir Lietuvoje. Nesveikata yra nelaimė mūsų visų. Sveikatos padėtis, ypač mūsų brolių Lietuvoje, turi but pagerinta neatidėliojant.

Daug amerikiečių, grįžę iš Lietuvos aprašinėja savo įspūdžius apie "vandronės" ir "gerus laikus" Lietuvoje. Bet aktuališki gyvenimo vaizdai tankiausiai lieka net nepaminėti. Vienas iš mūsų pamirštų klausimų yra Sveikatos Reikalas.

Amerikiečiai lietuvis, kurie buvotė nuvykę į Lietuvą ir nesupapzinote su ta sveikatos iekojimo "mekka", vadinama Kauono miesto valstybine ligonine, padarėtė sau nuostolį. Ta "mekka", tai yra nuožymbės urvas, kokį žmogus gali įsivaizduoti. Dantės "Inferno" rodos, lengviau būtų kentėti, negu tame degradacijos urve sveikatos ieškoti. Ta "mekka" yra virš perpildyta ligoniais iš visų Lietuvos kampų. Tai yra mūsų broliai, genty, pažįstami, draugai, kurie veda kovą už gyvybę. Tenai rasi daug Amerikoje buvusių lietuvių, guli ir laukia paskutinio dekreto.

Sveikatos padėtis Lietuvoje yra labai bloga. Tuberkulozas, vėžys, užkrečiamos ligos, nesanita-rėja viešpatuoja visuose kampuose. Bet yra dar blogiau, kad mūsų broliai nesurūpina, kad mūsų broliai neturi nei kuo, nei kur tinkamai gydytis, nes stoka ligoninių, sanatorių, gydymojų, žodžiu sakant, visko.

Mes žemiau pasirašę turėjome daugiau progos pažinti sveikatos padėtį Lietuvoje. Mes esame dirbę Lietuvos ligoninėse ir studijavę jos sveikatos padėtį. Mes esame sutikę ir girdę nu-siskundimus ir apvertkintą Lietuvos žmonių padėtį. Mes esame kalbėję su daugeliu Lietuvos gydytojų. Jie visi mus prašė pagelbėti pastatyti jiems modernią ligoninę, nes, Lietuvos prezidento žodžiais sakant, "mūsų tautos aruodai tuščias."

Gerbiamieji Amerikiečiai, mes kovojame už Lietuvos nepriklausomybę, mes dėjome aukas milijonais dolerių įvairiems Lietuvos reikalams, bet apleidome ar pamiršome sveikatos reikalą. Pamiršome tą svarbiausią mūsų tautos šaknį, ant kurios pasilaiko valstybės ir lietuviybės kamienas. O, gerbiameji reikalas didelis tik mūsų visuomenė mažai jį pažįsta.

Mieli Amerikos kontinento lietuvis ir lietuvaitei! Jus žinote, kad sveikata yra brangus tur-las, nesveikata — didžiausia nelaimė. Niekas nuo mirties nepabėgo, nepabėgsime nei mes lietuvis. Bet tai reikia gintis, kada galime. Sveikatą reikia saugoti labiau už viską.

Todel mes grįžę į Ameriką kreipiame į jus, gerbiamoji visuomenė, Lietuvos liaudies sveikatos pagerinimo reikalu. Kad pagerint sveikatos stovį mūsų brolių Lietuvoje, reikia pradėti darbą nuo pat pamatų. Iniciatoriai kalbėjo ir tarėsi su daugeliu

liu žymių mūsų veikėjų. Pritarimas yra. Todel mes ir kreipiame į plačiąją visuomenę su šiuo sumanymu. Bukim dar kartą nuoširdūs. Sutaupykite nuo savo kasdieninių išlaidų nors po truputį ir visi sudėję pastatykim Lietuvos liaudžiai modernią ligoninę. Tai bus nemirstamas paminklas. Jūsų duotas centas gal išplės iš mirties nasrų ne vieną Jūsų brolių lietuvi. Argi gali but dar gražesnis ir mielaširdingesnis darbas?

Gerbiamieji, sumanymas gražus, reikalas gyvas ir darbas neapsakomai didelis. Bet ar šis sumanymas ras pas jus pritarimą, paramą, pasisventimą ir nors krislelį mielaširdystės? Ką jūs į tai pasakysite?

Mes prašome visus lietuvis ir lietuvaiteis, ateivius ir čia gimusius, prisidėti prie šito reikalo. Pirmiausia mes norime išgirsti Jūsų nuomonę šiuo reikalu.

D. Pilka, M. D.

F. A. Weiksner, M. D. Prašau šiuo reikalų atsiliepti veisai per spaudą arba parašyti asmeniškai apie šį sumanymą sekančiu adresu: Dr. D. Pilka 456 Broadway South Boston, Mass.

Teplanszkie Ekskursija į Lietuvą

Ponas Eugene Teplanszky, vadovas Vasarinės Ekskursijos birželio 14 d. laivu "Bremen" iš New Yorko, yra gerai žinomas tarpe per Atlantiką keliaujančių keleivių. Kaipio keleivių palydovas į Centralinę ir Rytinę Europą, p. Teplanszky yra jau padaręs aštuoniadesimt dvi keliones į abi puses laivu "Europa", kuris yra lygaus panašumo laivui, "Bremen", ir jo pažintys su šimtais vyrų ir moterų, kuriuos jis susitikio kiekvienoj iš savo kelionių, davė jam neapsakomą patyrimo studijoms žmonių ypatybių, keleivių reikalavimų pasilinksiminimams ir visapusiško supratimo savo sankeleivių. Jis nuosekliai yra susipažinęs su Europos žemynu ir jo vadovaujamos ekskursijos keleiviai ras jo patarimus ir vadovybę neapsakomai naudingais.

Viso to priedui dar reikia pridėti prižiurėjimas visų kelionėjų smulkmenų jo vadovaujama keleivių laike kelionės per Atlantiką, o pasiekus kitą pusę jis pagelbės keleiviams mutinėse peržiurint jų daiktus, багаžo pervežimą ir ypatiskai duos patarimus kaslink vykimo į Lietuvą.

"Bremen" laivas yra 51.656 tonų vadovaujantis North German Lloyd laivyne, gerai žinomas savo greitumu, puošanu ir patarnavimu. Šio laivo Trečios Klesos įrengimai, kurių daugelis yra buvusieji Turistų Klesos kambariai, yra dideli ir erdvūs. Dvi pasilinksiminimų salės, du vaigymo kambariai du rukymo kambariai, specialis vaikų kambarys, gimnastikų salė ir išlaikiniai dēniai — visa tai yra įrengta patogumui ir patenkinti-mui keleivių. Specialios pasilinksiminimo programos bus surengtos Teplanszkie ekskursija ir kiekvieną vakara bus kalbantieji fudžiai bei šokiai pasilinksiminimo salėse.

SVEIKATOS SKYRIUS

šį skyrių tvarko ir prižiūri

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo DR. S. BIEŽIS, gydytojas ir chirurgas, Chicago

Bakterijų Karalystė

Kaip žmogui, taip ir visiems gyviesiems reikalinga tulos sąlygos, kad palaikyti gyvybę. Tos sąlygos yra maždaug tokios: maistas, vanduo, oras, šiluma, ir t.t. Bakterijos šiuo žvilgsniu irgi mažai kuo skiriasi. Joms reikia oro. Be drėgmės, kad ir visai mažo kiekio, jos negali ilgai tęsėti, o dar mažiau veistis. Maistas taipogi joms absoliučiai reikalingas. Tulos geriau minta gyva, o kitos negyva medžiaga, gi kitoms nedaro jokio skirtumo. Tačiau jos visos minta organiška medžiaga. Į šilumą jos ne vienokiai reaguoja. Vienoms šaltesnė temperatūra, o kitoms šiltesnė geriau tinka. Vienok dauguma jų geriausiai bujoja prie žmogaus kūno temperatūros aukščio, t.y. 98,6 F. laipsnių. Kuomet šiluma nepalanki, arba maisto stoka, arba drėgmės truksta, jos gali išlikti gyvos ganėtinai ilgą laiką, nors veistis tuomet mažai ar visai nepajėgia. Prie šitokių apstovų jos esti neaktyvios, tarsi miegotų. O todėl joms gyvenimo sąlygos pasidaro normalios, tai bežiurint jos atgyja ir vėl veisiasi visu smarkumu. Žodžiu sakant, bakterijos, o ypač jų sporai, gali ir moka prisitaikinti prie įvairių aplinkybių, kad ir visai nepalankių. Koki gyvybės rūšis pajėgia tai padaryti, tai toki gyvybė ne tik nepranyksta, bet labai puikiai bujoja. Šiuo atžvilgiu bakterijos užima vieną iš pirmutinių vietų.

Manau, bus ne tik įdomu žinoti kiekvienam kur jos randasi, bet ir butina tokis supratimas visiškai aiškiai turėti praktiškais sumetimais. Gana teisingai yra sakoma, kad bile žinojimas, kuriuo vienokiu ar kitokiu būdu nieko negalima praktiškai pasinaudoti, visai mažai vertės turi. Čia kalbamu dalyku šis posakis pilnai atitinka. Mes galime daugel ką žinoti apie bakterijas, bet jei nieko nenusimanytume kame jos randasi ir kokią įtaką j mus daro, tai tokis žinojimas bus visai bergždzias. Bakterijų randa

si beveik visur. Jų užtiknam ore, kurį kvėpuojame; ant maisto ir maiste kurį valgome; vandeny ir piene, kurį geriamo; ant drabužių, kuriuos dėvime, nors jie atrodytų švariausiai, nebent reikiama išsterelizuoti; ant rankų, veido, burnoje, skilvy ir žarnose; svetainėse, teatruose ir ligininėse ir jų operacijų kambariuose, kurių švara bei sanitariškumas be mažiausio perdėjimo siekia aukščiausių tobulybės laipsnių. Taigi sunku įsivaizduoti tokią vietą, kame jų visai nebutų. Tvirtinama, kad ant aukštųjų kalnų bei šiauriniame klimato, kame žemė apdengta amžino sniego ir kame jokia gyvybė negali gyventi, kad ten ir bakterijų nesą. Labai sriaunioje upėje jų beveik nesiranda. Taipgi gerai išvirintas vanduo ar maistas jas užmuša. Bendrai, ugnis arba šiaip jau aukštas karštis, virš vandens virimo, jas sunaikina. Kadangi bakterijos taip universaliai paplitusios, tai mums nėra nė mažiausios galimybės jų išvengti, nes su kiekvienu alsavimu įtraukiame į plaučius milijonus jų perų, su kiekvienu išgertu stiklu vandens ar pieno arba kėsno maisto nurytu, nebent tai visa atsakančiai išvirinta, taipgi milijonus bakterijų nurijame į skilvį. Kaip pasarga, dėl šitokios padėties visai nereikia išsi- gąsti, nes daugel jų bakterijų yra labai reikalingos mūsų gyvenimui, nors kitos pridaro mums didžiausios žalos. Tačiau apie tai vėliau pakalbėsime kiek smulkmėniškiau.

Oras kaip toks mažai įtakos padaro į bakterijų normalaus gyvenimo eigą. Gi tiesioginiai saulės spinduliai daugumai jų yra mirties nuosprendis, nes į kelias minutes jas užmuša. Sakysime, bakterijos džiuvos, difterijos, šiltinių ir daug kitų ligų saulės užmušamos net mažiau kaip per 15 minučių skaisčioje vasaros dienoje. Žiemą ir kuomet debesuota šitokio efekto visai negalima tikėtis. Taigi saulė yra labai įtakingas ligų naikintoja.

Bakterijų, kaip iš pradžių buvo minėta, yra įvairių rūšių ir jų sugrupavimas gana komplikotas. Tačiau mūsų tikslui pilnai pakaks padalinus jas į dvi dideles grupes arba klases. Į vieną grupę sutilpsta visos tos bakterijos, kurios vienokiu ar kitokiu būdu pagamina įvairias ligas arba apsaugina žmogų. Antron įeina visos tos, kurios nieko bendro neturi su ligomis. Pastarųjų yra kas daugiau. Dauguma jų yra naudingos bet butinai reikalingos.

(Bus daugiau)

JAUNA BRITŲ ŽVAIGŽDĖ
Anglų teniso sportininkai padėjo savo viltį Kay Stammers gabumuose. Ji laiko teniso raketą, žaidžiant, kairąja ranka.

Ar Mano Ateitis Gludi Amerikoje

(Antras iš eilės diskusinis straipsnis apie pilietybę)

Pirmą klausimą, kurį kiekvienas ateivis, svarstantis apie Amerikos pilietybę klausimą turi pats savęs užklausti: ar aš esu tū pasilikti Amerikoje? Ar nutariau nuolatai gyventi Šv. Valstijose? Arba ar aš tikiu, kad mano ir vaikų ateitis gludi sename krašte?

Paprastas imigrantas atvyksta į Šv. Valstijas be jokios aiškios intencijos arba noro čia pasilikti ilgą laikui. Jis palieka Europoje jo žmoną ir vaikus. Gal tenais jis turi kiek žemės, kurios mirtgčių arba kitus mokesčius turi užmokėti ir jis ten vėl neretų sugryžti. Gal jis tiki, kad šiaurėje pasimainys, pagerės, ir kad jam geriau patiks tenais gyventi, praleisti senatvę. Bet iš kiekvieno dešimts atsitikimų, net septyni čionais pasilieka. Jam visai netėmyjant, jis jau įgijo amerikiečių pilietybę — jis rėdosi, gyvena, dirba ir linksmisiasi kaip ir jie. Jis į dalykus pradeda žiūrėti per amerikiečio akis. Jau į šitą šalį jis persitraukia savo žmoną ir vaikus. Savo vaikus jis siunčia į Amerikos mokyklas, ir jie dar greičiau pripranta prie amerikiečių būdų ir papročių — gerų ir blogų.

Jeigu ateivis nevedęs, tai kartais čionais ir apsiaveda. Jis randa tautietę ir taip prasideda jo amerikiečių šeima. Su metais jis mažiau ir mažiau rupinasi apie seną kraštą, nors ir sena meilė dega taip stipriai jo širdyje. Jo darbas gludi Amerikoje, jo vaikai čionais užaugo, jo kasdieniniai praktiški interesai čia sukoncentruoti.

Jis niekad neužmiršta savo šalies, bet jo noras ten sugryžti vis silpnėnis ir kartais jis visai nei nenori sugryžti. Jis realizuoja, nors yra faktas, jeigu ne įstatymas, kad jis jau yra amerikietis. Išsivadėti senų vilčių nėra lengvu dalyku. Bet į tą turime aiškiai ir teisingai žiūrėti, kuomet svarstome pilietybės klausimą.

Bet, jeigu ryšiai su senuoju kraštu dar vis stiprūs ir imigrantas tikrai ketina sugryžti į savo šalį, tai jis norės laikyti originališka ištikimybę. Tokiam atsitikimui, jis negali tapti piliėčiu, nes Amerikos pilietybė visų pirmiausia reikalauja, kad turėtų norą čia nuolatai apsigyventi. Net ir teisė naturalizuoto piliėčio aplankyti svetimas šalis yra apybotą — jis gali pasilikti jo gimtinėje šalyje tik 2 metus, ir 5 metus kitoje svetimoje šalyje. Kuomet ateivis tampa Amerikos piliėčiu, jis turi atsižadėti visiškai ir ant visados prigulėti ir būti paklusniu bile kokiai svetimai valstybei, ir tai, kuriai jis priklausė paduodamas pilietybės aplikaciją. Jis tampa dalis Amerikos tautos. Jis priima, sykiu su pilietybės privilegijomis atsakomumą dėl jo šalies ateities.

Jo naujas ištikimumas nereiškia, kad jis turi užmiršti šalį kur gimė, užmiršti savą kalbą ir tradicijas. Amerikos istorija ir tradicijos yra jaunos. Ateivio didžiausia auka Amerikai gal yra perkėlimas jo gimtinės kultūros į naują šalį. Naturalizavimas reiškia, kad ateivis pripa-

Aš Karys

Mikas Tamašauskas

Kaip, rodos, čia neseniai, aš dar mažutis vaikas žaidžiau su savo draugais, tokiais pat vaikais, kaip ir aš; kaip, rodos, neseniai ėjau į mokyklą; karves po laukus varinėjau, traukdamas piemeniškas dainas ir kitas vaikystės skaidrias dienas, be jokių rūpesčių gyvenau, niekuo galva nesukau ir viskas, rodos, taip linksma buvo ir ro- lėsi, kad niekad jį nepasibaigs... Bet gyvenimas jėga nesulaikoma, nėsdamas su savimi amžinam praeitin visa, kas čia vyksta, gyvenama, net visi atsiminimai nuginimta į amžinybę... Ir štai atėjo aškas, kada mes subrendome ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai, kada palikom sąmoningai Lietuvos iliečiai, tėvynė mus pašaukė — vykti naujan gyvenimam, naujiam tikslam ir mokslui, t. y. atiluoti dalį savo jaunystės metų tėvynei — pasi-uošti, pasimokinti, kaip, reikalui esant apginti avają tėvynę nuo priešų, o dabar stovėti jos sar- gyboje. Ir dabar, mes kariai — tėvynės gynėjai, upleidę savo tėviškas, gimtąjį kraštą, savo draugus, atvykom kur kas: vieni į Kauną, kiti Pane- vėžin, treči — šiaulius, ketvirti — Kėdainius, ki- ti dar kitur ir įstojome į visai naują gyvenimą, į naują ne tik kariškojo mokslo, bet ir gyvenimo mokyklą, kurioj turim išsimokslinti tiek, kad po- to, galėtumėm drąsiai vadintis tikri Lietuvos sūnus.

Pirmiausia ir plačiausiai kariuomenėj susipa- žįsti su šautuvu. Iki tol su juo neturėjęs reikalo, kol išnagrini jį jo dalis, veiksmą, užsiėmimai su šautuvu rajone; valai, tpe — išeina laikas... Žo- džiū, karys artimiausiai yra sugyvenęs su šautu- vu ir be jo karys neįmanomas. Pabuvus keletą mė- nesių, iš vakaro atliekama pasirošiamieji darbai ir mums praneša kuopos vadas, kad rytoj iš ryto einam atlikti pirmųjų šaudymo pratimų. Kariai visi sujuda! Juk tai naujiena mums, nes dar ne- buvome iki tol paleidę iš šautuvo nei vieno šūvio, išskyrus šaudymą su šratais. Bet tai, juk tai nul- is!

Is ryto, tik pagėrę kavos, rengiamės skubiau- siai ir išsirikiuojame rajone su šautuvais, rytui tik dar auštant. Leitinantas sukamanduoja:

— Žengte-e mar-r-r-ššš! — ir pasijudiname pirmyn koja už kojos, trinkt, takt, tak... O šau- dykla Jesės upelio pakrantėje, ne čia pat, todėl į- kaistam nemažai, o dar tik esam vidurius sušildę šilta kava. Mus apenkia porinis vežimas, grind- niu dordėdamas ir kuris veža į šaudyklą taikinius, malkų ir kitų daiktų.

Šaudykoje sujūdimas. Viskas tvarkoma. Su- sikuriame ugnį, apie kurią visi susėdę juokauja- me ir bankrutkas smilkiname. Vaizdas lyg čio- nų stovykloj.

Ateina su krepšiais mažutis žmogiukas ir ati- dengia skarutę, kurioje pasirodo barankos, o jis atsėdęs prie ugnies, užsiruko pyptutę ir siulo:

— Kareivėliai, šviežių, minkštų barankėlių!

— Visi perka — ir stiprinasi prieš šaudybą, lyg krepšys lieka tuščias...

Apie taikinius išsirikiuoja šauliai su kapito- nu:

Pamaina gulk! Šautuvus užtaisy! Ugnis!

Pasigirsta šūviai. Stebėtojai praneša rezulta- tus. Visi atydziai klausio, kiek kas sušaudo.

— 11-10, 12- girdis balsas.

— Gerai sulūžėlis šaudu, rodos nepanašu! — tariasi.

Kas paims rekordą, kas paims — klausimai girdis.

— 5-6,- nepataikyta! — Balsas nuo taikinių.

Nuaidi juokas aplink.

— Dievui langus išdaudė! E-ė-vyras.

Prieina mano eilė. Guluos, užtaisau šautuvą.

Taikaus. Širdy kažkoks jausmas kruta, — ar pa- taikysiu? Prisimenu kaip mokė mus taikyti ir darau taip. Taikau. Šaly pasigirsta šūvis. Krup- teiti. Nusitaikau, paspaudžiu, šautuvo vamzdis pašoka aukštyn, buožė sujudo. — Jau Dievui lan- gus išdaudžiau, blykstelį mintis! Švilpukas. Prie taikinio sekėjas praneša:

— 12!

Man didelis klausimas, kaip aš čia pataikiau?

— Tur but kaip akiai vištai grudas...

Vėl taikau Spaudžiu. Išleidžiu dar du šūvius. Vėl abu po 12!

Kapitonas mane pagiria ir sako:

— Žiūrėk, nesugadink rankos, baig šaudyti. Sumuš visus!

Užtaisau du šovinius sykiu. Šalta taikau ir spaudžiu vieną, tuoj kitą. Pranešėjas praneša:

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

— Na, ir sugadinai ranką! — girdžiu kapito- no balsą užpakaly. Butum rekordą pasiekęs. Bet, manau jau ir 12, 12, 12, 11...

Šautuvą rankoj nešinas prisitariu prie bu- rio apie ugnį, iš kurio balsai girdis jau man tai- komi:

— Še, tau, mūsų mažukas, tik rekordą nesumu- šė! Bravo, bravo; Na, ar negalėjai visus į 12 pataikyti, a?

— 12, — 11...

Aš į tuos užmetimus nieko neatsakau ir va- lau šautuvą. Per galvą eina dienos mintys. Aš jau karys — Lietuvos gynėjas.

Pirmieji žingsniai mano padaryti šaudyboje buvo daug ankščiau, prieš keliolika metų, tik žino- ma, su daug primityvesniais įrankiais. Ir at- siminus tas jaunystės skaisčias dienas, tas pirma- sias kario dienas, pirmuosius šaudybos pratimus, veidu perbėga skaisčios šypsenos. Ir tokios nekaltos, skaidrios prabėga praetim, ir net gaila pa- sidaro, kad jau jų nebesulauksiu, jos negrįs ir tie net saldūs atsiminimai nublės galvoje. Jų vie- ton ateina kiti tikslai, kiti manymai, darbai bei siekiai. Mes jau esam jau vyrai... Bet, klausy- kit, koks aš buvau tas šaulys, prieš keliolika metų nors dabar nuo kitų karių nieko nesiskiriu, moku vartoti ginklą, moku stovėti tėvynės sargyboje ir ginti ją nuo visų priešų ir be to jau esu artimas medicinai ir galiu draugams pagelbėti nelaimėj. Paklauskite, tik!

Pirmiausia, aš buvau raitelis! Taip. Arklys buvo lazda, kurią apžergęs ir virvute pasižabojęs jojav, antroj rankoj laikydamaš žabą, drožiau jam per šonus, o ant nugaros laikiau užsikabinęs medinį šautuvėlį ir taip keli tokie raiteliai skandalingai per kaimą jodinėdavome. Be to, kišenėj turėdavome dar po "gerą naganą". Buvome tiek stiprūs, kad rdėsi mus, kad tik duoti, tuoj lenkus ar bol- ševikus išmuštume!.. Mes taip išjodinėdavome vi- sas pakluones, laukus...

Tėvas pamatęs, kad aš taip mėgstų apsigink- lavęs vaikščioti, su niekuo nereiškančiais gin- klais, vieną sykį suteikė man siurpryzą, kai nu- pirkto ir padovanojo man blėkinį, gražų braunin- gą, šaudomą popieriniais "pistonais" ir prie jo, porą skrinučių pačių šovinių! Na, aš tada buvau vyras! Prieš draugus išsistačiau, kad aš tikras karys — ginkluotas patikiniu ginklu, kuriuo šau- dydamas daug savo draugų išgązdindavau. Aš buvau lyg jų vadas — nes buvau ginkluotas. Daug aš tų skrinučių iššaudžiau "pistonų". To- liau, jis man pradėjo atsisosti, nepasitenkinti juo, nes iš jo permažas balsas, kai į šunį šauda- vau — jis net nekruptelėdavo!.. Pasistengiau su- taupyti keletą centų ir vieną atlaidį dieną nusi- pirkau didesnį ginklą — korkinį brauningą, šau- doma korkomis, ir kuris išduodavo gana didelį balsą. Tos korkos buvo nepigios, todėl jų be re- kalo nebesaudydavau. Kada tik norėdavau išgą- dinti ką, arba kai kienu kaimo šuo užplūdavo — šudavau ir jis aiktelėjęs sprukdavo tolyn. To- kių ginklų jau turėdavau daugiau mano draugų, tai kai kada sudarydavome mušius, tai kad pradėda- vome apie trobas šaudyti tai net senesni žmonės išbėgdavo pasižiūrėti kas daros.

Eidamas mokyklon vartodavau pirmuosius ginklus ir dar pasidirdavau iš popierio. Sulank- stydavau sąsiuvinio lapą, padarydavau kapsiuką šone ir skylutę, o per ją pripusdavau oro vidun, tada jį dėdavau ant delno, o antros rankos delnu duodavau į tą kapsį ir šis sprogdamas išduodavo nemažą garsą. Iš sąsiuvinį viršų padarydavau ki- tokį šautuvą, su kuriuo galėdavau šaudyti daug kartų, kol sutrukdavo. Dėl tų šautuvų suvartoda- vau visus juodaščio sąsiuvinius, ir tai dar neuž- tekdavu...

Prie to, dar turėdavau su dektakais šaudomų šautuvų. Paimdavau raktelį, jį jo skylutę įdėdavau kelias galvutes degtuko sieros, paskui įstatau a- tatinkamą vinelę, o tą raktą su vinelę sujungda- vau ilgesne virvute, paskui paėmęs už virvutės išsiubudavau ir duodavau į kokį nors kietą daik- tą taip, kad atsitrektų vinelė o nuo smarkaus su- sitrenkimo užsidega sierra ir išduoda labai didelį balsą. Arba įtaisydavau ir medinį kotelį šovinio tutele ir jis išrodavavo kaip tik revolveris, tute- lės gale padarydavau skylę. Tada į tutele įpilda- vau parako, gerai užkimšdavau, o į skylutę pri- kišdavau degtuko sieros, o viršum jos pririšda- vau degtuką, tada per jį pabrakuiu skrinute, jos užsidega ir užsidega sierra o ši jau paraką ir tada sauna. Kad kokią žymę padarytu į ką šaunant, viršum parako dėdavau smulkių akmenėlių. To- kiu pat būdu padarydavau ir šaudydavau bombo- mis, tik šovinio tuteles antrą galą užlengdavau ir uždegęs išmesdavau aukštyn ir dar ore jam te- bekrebant plyšdavo ir tik dumų debesėlis pasi- rodydavo!..

Kau jau buvau piemuo, tai išsipiovęs lazdy- ną gražų, sulenkdavau jį pusiau į lanką surišda- vau stipria virvute ir pasidirdęs vilyčių su jomis šaudydavau į įvairius taikinius ir gerai buvau iš- prates pataikyti, o kad paleisdavau vilyčių į aukš- tą, tai ji kad pakildavo, tai net akys nebešmaty- davo! O kada šaltomis dienomis kurendavau ugnį, ir su gerai išdegusiomis anglinius šaudydavau. Paimdavau anglį, padėdu ant akmens, gerai išpu- čiu ją, užspiaunu seilių, vėl išpučiu, paskui paėmęs kitą didelį akmenį ir kiek galiu smarkiausiai duo- du į tą anglį, tai balsą tokį didelį išduodavo, lyg iš šautuvo! Esantieji lauke žmonės, sutodavo dir- bę ir žiūrėdavo į mane, su kuo aš taip smarkiai šaudau, bet aš tik pilvą susiėmęs juokdavausi...

Tokiais keliais aš augau į tikrą dabartinį ka- reivį — šaulį. Gana originalu ir įdomu... Bet da- bar jau net daugiau esu kaip šaulys.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIEČIŲ MEDUS

Šita pavasarį dar tikta išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantout kiek- viena šio medaus lašelį, kad aš pats išžmiau iš avilų. Mano bi- čių medus kas metai gauna pir- mutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu: UŽ stiklinę medaus kvortą 75c UŽ galioną \$3.00 ir Koriukas Dovanai Galit ypatingai kreiptis arba už- sakymus dėl persiuntimo paduot sekančiu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasaully. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rė- mėjai ir rėm. komitetai.

184 pusl. su 86 paveikslais; tvir- ti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Kas Dedasi Lietuvoje

Prasidėjo Didžioji Ukininkų Byla. Atsakomybėn Patraukta 48 Asmenys. Milijoniniai Nuostoliai Lietuvos Ukininkams

Balandžio 16 d. Kauno apygardos teismas pradėjo negrinėti didžiają ukininkų sąjungos bylą, kurioje kaltinamaisiais patraukta 48 asmenys: Feliksas Mikšys, Bernardas Sakalauskas, Petras Jašinskas, dr. Eliziejus Draugelis, Jonas Dagelis, Juozas Sabanavičius, dr. Juozas Urmanas, Algirdas Juozas Kajeckas, Jonas Kazemeckas, Agrn. Jonas Valadka, Adomas Kudzma, Valdemaras Betcheris, Aleksandras Adiklis, Dionizas Trimakas, Vladas Arminas, Pranas Mačiulis, Jonas Zingbergas, Antanas Kubilius, Vincas Bilevičius, Juozas Soblys, Jonas Adamkevičius, Juozas Bilevičius, Juozas Vileišis, Vaclovas Šalkauskas, Jonas Ramancionis, Vincas Orantas, Vladas Poškus, Antanas Ramanauskas, Karolis Indriulis, Stasys Jurevičius, Antanas Jonkus, Juozas Vilimas, Petras Ričkus, Adomas Vitartas, Juozas Murza, Pranas Kutkevičius, Antanas Likerauskas, Jonas Stulgis, Jeronimas Mažeika, Balys Giedra, Jurgis Marcinkevičius, Vincas Jerulaitis, Stasys Grinevičius, Adomas Kiminas ir Antanas Lekavičius.

Visi patrauktieji atsakomybėn, kaltinami, kad suklastojo 1934 metų Lietuvos ukininkų sąjungos balansą, parodydami 117.000 litų pelno, o jo buvo tik 58.000 litų; kad suklastojo 1925 metų sąjungos balansą, parodydami 45.000 litų pelno, o tada buvo 64.000 litų nuostolių. Ukininkų sąjungos seimo frakcijai jie davė apie 200.000 litų ir paskui tas sumas nurašė į nuostolius. Per keletą metų taip elgdamiesi kaltinamieji ukininkų sąjungai padarė apie 900.000 litų nuostolių ir pačią sąjungą privedė prie

nusigyvenusio skolininko. Toliau, kaltinamieji Lietuvos kooperatyvų sąjungai padarė apie 500.000 litų nuostolio. Iš valdžios jie buvo gavę arti vieno milijono litų pieno ukiui p'esti, bet tuos pinigų sunaudojo visai kitiems reikalams. Lietuvos pieno perdirbimo bendrovių sąjungai kaltinamieji padarė apie 700.000 litų nuostolių ir centraliniam ukininkų bankui padarė 1.800.000 litų nuostolių.

Be to, dar gana daug nuostolių įvairiems asmenims jie padarė per ukininkų sąjungos Rokiškio, Kretingos, Papilės ir kitus bankelius ir per tos sąjungos šiaulių apygardą. Visose pamintose organizacijose nariais buvo ukininkai. Iš jų buvo išgauti vekseliai, kuriuos kaltinamieji naudojo kaip ukiškų sąjungų centrų turta ir jais dengė sąjungoms padarytus nuostolius. Kaltinamajame akte dar nurodoma, kad visi atsakomybėn patrauktieji asmenys ukininkų sąjungos pinigų savinosis, jos pinigais rengė visokias vaišes, vakarėlius, žodžiu, su ukiškų sąjungų pinigais laisvai švaistėsi ir šias sąjungas nuvarė bankrotan.

Šioje, byloje teismas pašaukė 128 liudytojus ir 13 ekspertų. Teisiamuosius gina 16 garsių Lietuvos advokatų. Prieš juos nukentėjusieji pateikė apie 5 milijonus litų civilinio ieškinio, kurį teisme palaiko ir prašo priteisti keli nukentėjusių įstaigų ir asmenų advokatai. Byla Lietuvos visuomenėje kelia gyvo susidomėjimo, nes dar visi gerai atmena garsiąją Lietuvos ukininkų sąjungos veiklą ir jos skandalinę, daug skriaudų padariusį bankrotą.

Lietuvos vaizdas pavasary

IŠ LIETUVOS LITERATūros DIENOS IR NAKTYS

Lietuvių kalba turtinga. lanksti. Tą mes girdime nuolat. Tą įrodo ir F. Neveravičius, parašęs romaną "Dienos ir naktys", kurį išleido Kauno "Sakalas". Sakyčiau, norinčiam lietuvių kalbos lankstumui pasimankštinti, ir nemėgstančiam skaityti romanų, verta šią knygą perskaityti. Apie turinį gali būti įvairių nuomonių — žiurint, kas jį skaito. Bet autorius yra gilių kultūros ir didelio estetiškumo žmogus. Jis savo knygoje ir vaizduoja tą Lietuvos gyventojų sluoksnį, kurį paprastai vadinama "smetonėle", o kiti sako, jog tai buržuai, buožės... Tiesa, vyriausia knygos dalyvė Verutė Milinytė tikrai daro panelės įspūdį, nors vietomis mėginama jos pavadinimą panele lyg prikergti tik taip kalbantiems "praščiokams". Ir veiksmo aplinkybės visą laiką ne "praščiokiškos". Knyga prasideda Verutės nubudimu tėvo sodyboje, kurioje yra tarnaitė (miesto prasme), tarnaitė — sąvoka lydi ir knygos vidury, su tarnaitėmis numatytu gyvenimu ir baigiasi knyga. Mat, Lietuvoje auga, stiprėja minėtosios smetonės sluoksnis, auga kultūra, pažanga, kaip tenyškščiai neretas pasako. Amerikos lietuvius, tarnaitės sąvoka telydys tik žodį "miljonieriai", skaitydama šią knygą bus stebinamas Lietuvos "poniškumu", bet vistiek, kad ir dėl to, knyga verta perskaityti. Ypač, sakau, dėl autoriaus kalbos.

Milinis, atpirkęs dvarelį, yra buvojęs pasaulyje, irgi "amerikonas". Iš meilės tenkindamas dukters užgaidas, Milinis bankrutuoja. Gaisras ir jo pasekės yra jo mirties priežastimi. Knyga pilna "aukštų materijų". Nagrinėjamos ir labydarybės, ir muzikos, ir storžieviškumo, mintys. Aplamai, knyga skaitytina tikrai inteligentiškų žmonių. Idealistu nuvaizduotas, kaip autorius supranta, Giedrainis, su kuriuo Verutė... prigyvena vaiką, miršta sužalotas nesuprantančio jo tikslų užpuoliko, kai Giedrainis iš eilės rupinosis nuslydusia gyvenimu mergina... Savo vaikystės draugo Dirginčiaus meilės nepriimdama, ir su vaiku budama, Verutė Milinytė išteka už advokato Baltickio, kuris žiūrėjo skolose nuskenusio jos tėvo ukiu reikalų. Knyga baigiasi taip pat nubudimu tėvo sodyboje. Supranti, kad advokatas ukį atpirko ir "viskas toliau bus gerai". Šiaip ar taip — knyga turi būti įdomi tiems, kuriems svarbu, kas ir kaip Lietuvoje nun dedasi, nes joje randame ir studentų, ir provincijos "visuomenės", ir "visokio" gana daug gyvenimo. Knygos viršelis dailininko A. Šepečio. 362 puslankščiai, kaina be siuntimo 4 litai (doleris — nevisai 6 litai). Knygą gauti patarpininkaus ir šių žodžių rašytojas Arėjas Vitkauskas, 2138 Coulter St., Chicago, Il.

LIETUVOS VOKIETIJOS UKIŠKOS DERYBOS LAIKINAI PERTRAUKTOS

Daugiau kaip mėnesįėjusios Berlyne Lietuvos-Vokietijos ukiškos derybos balandžio pirmoje pusėje buvo laikinai pertrauktos. Pertraukta padaryta vienam-dviem mėnesiam. Jos metu abiejų kraštų atstovai galės išsiaiškinti derybose kilusius kairiurios nesupratimus. Ligi šiol Vokietijos-Lietuvos ukiškos derybos ejo gana sėkmingai ir įvairiais klausimais buvo pasiekta toli einančių susitarimų. Nuomonių skirtumai pasireiškė tik dėl vadinamosios Mažosios pasienio prekybos ir del vokiečių reikalavimų laisvai, supirkinėti prekes Lietuvoje. Derybų pertraukos metu šie klausimai ir bus išnagrinėti, kad vėliau būtų galima rasti abipusės patenkinantį susitarimą.

Draugijai tai Lietuvos užsienio prekyboje būtų įnešta didelė painiava. Tada Lietuva negalėtų ištesėti savo pozicijoms kitoms valstybėms. Šių laikų tarpinėse prekybos sąlygose Lietuva niekam negali sudaryti išimties ir griauti tą neišvengiamą užsienio prekybos tvarką, kuri dabar yra įsigalėjusi visame pasaulyje.

Pagaliau, laisvas prekių supirkimas Lietuvoje (vokiečiai, kaip manoma, šia teise ypatingai norėtų naudotis autonominiame Klaipėdos krašte), neturi gero vardo visoje lietuviškoje visuomenėje, kuri dar nėra pamiršusi kaip Klaipėdos karštė šeldavo visokios vokiškos ukių draugijos, supirkinėjusios ne tik laukininkų galvijus, bet ir jų "dušes", ypač prieš kiekvienus krašte sėmelio rinkimus. Visa tai drauge paėmus tiek valdanciuose sluoksniuose, tiek ir plačioje Lietuvos visuomenėje tikimasi, kad vokiečiai supras savo reikalavimų netikslumą ir per tolimesnes derybas jį pakeis.

Dabartinėmis aplinkybėmis Lietuva negali leisti laisvo prekių supirkimo, apelenkiant jau veikiančias ukiškas organizacijas. Del to, reikia manyti, kad nuosirdžiai siekiant Lietuvos-Vokietijos ukiškų santykių suvartymo, prekių pirkimo tvarka bus pačių vokiečių iš naujo peržiūreta. Sėkminga derybų pradžia duoda pagrindo laukti, kad tokia tvarka bus surasta. Lietuvos delegacijos nariai iš Berlyno į Kauną yra sugryžę ir čia dabar aiškinasi derybų metų tarp abiejų kraštų atstovų kilusius nuomonių skirtumus. Tsb.

Vokiečių reikalaujamas laisvas prekių supirkimas, Lietuvos spaudoje gyvai aiškinamas ir pabrėžiama, kad tokios išimtinės teisės Lietuva Vokietijai duoti negali, nes tai sugriautų visą ligišolinę Lietuvos užsienio prekybos tvarką ir pakenktų Lietuvos ukiškiems reikalams. Mat, dabar, kai visos valstybės labai suvaržiusios prekybą su užsieniiais ir ją veda kompensaciniais pagrindais, (perka iš kitos valstybės tiek, kiek pačios tai valstybei gali perduoti), ir Lietuva neišvengiamai turi jungti ir tikrinti savoprekių išvežimą į užsienius. Del Lietuvos žemės ukių gaminių išvežimas turėjo būti sujungtas ukiškose organizacijose. Jeigu kuri nors valstybė šias prekes norėtų supirkinėti tiesiog iš gamintojų ar privačių

ma išdalyti 18.558 hektarų žemės. Tuo būdu, šiemet Lietuvoje numatoma sutvarkyti 196.862 hektarus žemės. Stambesnius žemės tvarkymo darbus Lietuvoje numatoma baigti per 4-5 metus. — Tsb.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

LIETUVIŲ TAUTA IR JOS PASKIRTIS

Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona kovo 24-tą dieną valstybės teatre ideologinių paskaitų smedžios proga pasakė tokią kalbą: (Tęsinys)

II-AS VILNIAUS GINČAS IR JO PRIEŽASTYS

Lietuvių tautiškoji sąmonė, kaip jau minėta, pradėjo švisti gana vėlai, palyginus su kitomis pavergtomis tautomis, nes tik į devynioliktojo šimtmečio pabaigą. Dvi pajėgos ją slopino: Rusijos valdžia ir sulenkėję mūsų bajorai ir dvasininkai. Tačiau jau 1905 m., per Rusijos revoliuciją, mūsų tautinio sąjūdžio srovės, vadovaujamos nedaugelio šviesuolių, Vilniuje pareikalavo Lietuvai autonomijos etnografinėse ribose, su Vilniaus miestu. Vadinasi, pirmas viešas lietuvių politikos žygis. Lietuvių Taryba, skelbdama Lietuvą nepriklausoma valstybe, po jo sąmoningai baigia kelią jau pramintu taku. Kas gi apibrėžė tas etnografines ribas? Kaip 1905 m., taip ir 1918 m. negi galima buvo klausyti gyventojų, kokios jie nori autonominės ar nepriklausomos Lietuvos. Tai buvo juk revoliucinis žygis. Seimas ir Taryba tikėjosi paskesnio pritarimo, kada galės pasireikšti, o dabar vadavosi viršiniaus tautiškuo daviniais, neabejotinai tvirtinančiais lietuvišką gyventojų kilmę. Lenkai arba geriau pasakius sulenkėję Lietuvos luomai, bajorai ir kunigai, prieš karą nepalankiai stebėję lietuvių atgimimą, nepasitikėdami sutiko ir Lietuvos paskelbimą nepriklausoma valstybe. Jie tebesilaikė istorijos palaidoto Liublino unijos akto ir del to Lietuvos laisvę laikė nepateisinamu separatizmu, priešingu vieningos Lenkijos idėjai. Šit kodėl nerandame niekur bendro lietuvių su lenkais laisvės fronto kovoje su Rusija, nors kelių šimtų metų istorija, rodos, turėjo derinti abiejų kraštų santykius. Išėjo priešingai. Kodėl? Todėl, kad Lenkija, gerai jausdama istoriškai, blogai tačiau vertino dabartį. Per Lietuvą labai daug sau laimėjusi, per ją toli išplėtusi savo sienas, ji norėjo pasiimti iš Lietuvos ir tai, kas jau buvo likę: jos pilietinio vieneto sąmonę. Taigi, Sovietų Rusijai pripažinus Maskvos sutartimi Lietuvai etnografines ribas su sostine Vilniū, Lenkija smurtu jon įsibrovė, nors prieš tai Suvalkuose pasirašė sutartį T. Sąjungos atstovų akivaizdoje, pasižadėjusi laikyti sutartyje nurodytos demarkacinės linijos, kol bus galutinai išspręstas Vilniaus krašto ginčas. Kad neteisingai Lenkija pasielgė tuomet su Lietuva, tai patvirtino paskum ir augščiausias Tautų teismas, Hagos Tribunalas, davęs suprasti, kad Ambasadorių konferencija, 1923 m. priskyrsi Lenkijai Vilniaus Kraštą, apsilenkė su savo kompetencija. Lietuva juk nesutiko su tuo priskyrimu ir todėl tas aktas neturi jai privalomas teisinės reikšmės. Tiesa, Lenkija, šaukiasi savo taikos sutarties su Sovietų Rusija, Rygoj 1921 m. sudarytos, iš kurios, esą eina, kad Vilniaus kraštas jiems tenkas. Bet iš sutarties teksto taip neina, nes jis tepasako, kad vietoje Sovietų turėsianti Lenkija nustatyti su Lietuva sienas. Sovietai paskum viešai pasisakė prieš Lenkijos interpretaciją.

Be jau minėtų teisinių įrodymų, kaip Maskvos sutartis, Suvalkų sutartis ir Hagos teismo sprendimas, lietuviui turi Vilniaus bylai ginti pakankamai stiprių istorinių, etnografinių ir ekonominių argumentų. Juk ir patiems lenkams seniau neateidavo galvon ginčioti, kad Vilniaus kraštas Lietuva. Ką jau bekalbėti apie Rusiją. Kai Lenkijos dalis ir Didžioji Lietuvos Kunigaikštija jai atateko, tai viena Kunigaikštijos dalis buvo pavadinta lietuviškoms gubernijomis (Vilniaus, Kauno ir Gardino), kita dalis — Biorusija (Minsko, Mogilevo ir Vitebsko gub.) ir pagaliau Kijevo žemės buvo pavadintos Malorosija. Tai gal Rusijos politika "rasplatat Litvų" padarė tokių skirtumų? Taip. Bet tai rodo, kad ir ji tebejautė, kas yra vadinamoji Lituania Propria — Tikroji Lietuva.

Joje, tiesa, arti pusės gyventojų nebeikalbėjo tuomet lietuviškai, tačiau jų neabejotinai lietuviška kilmė buvo žinoma ir rusams. Be to, istorija tvirtina, kad Gardino sritis, įtvirtinę gimtoji žemė, siekusi dargi už Bielistoką. Juk ir dabar vietiniai žmonės tebeatmena, kad ten buvusi kadaise Litva ir kad jie Litvos palikuonys, tik kalbą poproste. Lietuvos reikalaujamos etnografinės ribos daug siauresnės už istoriškai vadinamos Lituanos Proprios ribas. Laikas ejo lietuvių nenaudai, kai juos spaudė rusų ir lenkų svoris, kaip esu minėjęs, iš dviejų šonų. Taigi, apsisprendami lietuvių sustojo ten kur lietuviškumo pėdsakai tebebuvo žymūs. Devynioliktojo šimtmečio viduryje etnografinės žinios, rusų ir lenkų duodamos, tvirtina, kad Vilniaus gubernijoje, bent tame plote, kurį Lietuva šiandien sau reikalauja, didžioji dauguma gyventojų lietuvių, o lenkų, aplyginti, tik keliolika procentų. Kadangi po 1863 m. sukilimo dvarai ir bažnyčia visomis pajėgomis įniko lenkinti liaudį, tai, žinoma, lietuviškai kalbančių skaičius vis mažėjo. Vilniaus krašte nebuvo nė vienos bažnyčios, kur nebūtų skaitoma lenkiškų evangelijų ir pamokslų ir gal nė vieno dvaro, kuriam būtų rūpėjusi lietuvių sąmonė. Antra vertus, reta bažnyčia rasdavos, kur būtų gerbiama lietuvių kalbos teisė. O jei atsiminsime lietuvių rašto uždraudimą ir rusų valdžios panieką lietuvių kalbai, tai visiškai suprasime, kodėl Vilniaus krašte pavėlavo mūsų tautiškas atgimimas.

Kas pasiekta rusų ir lenkų Vilniaus krašte? Tautinės liaudies sąmonė apmarinta, bet nenumarinta. Kaimietis katalikas yra lenkas, tik bažnyčioje, kadangi dvasinė valdžia jį lenkiškai maldina; kaimietis pravoslavlas tik cerkvėje rusas, kadangi rusiškai meldžiasi, o šiaip jau kasdieniniame gyvenime jie abeji vadina save "tuteišais" ir kalba arba poproste, gudiškai arba lietuviškai. Lenkija skelbia jiems lenkiškumą, kaip misijonieriai skelbia šiokią ar tokią religiją. Vadinasi, lenkų nacionalizmas imperialistiškas, kurs naudoja svetimą etnografinę medžiagą dauginyti savo tautai, siekdamas nustelbti ir susipratusį lietuvių elementą. O kurie kalba gudiškai, tai tie laikomi jau tikrais lenkais. Bet kad patys kuo skelbia netiki, tai rodo lenkų kolonizacijos politika: žemė Vilniaus krašte dalinama netuteišams, o tik osadnikams, iš Lenkijos atgabentams žmonėms. Pagaliau ir valdininkai tam kraštui parenkami ne iš vietinių, o iš Galicijos ir iš kitų Lenkijos sričių.

Imperialistiško nacionalizmo carinės Rusijos ir dabartinės Lenkijos metodai vienodi. Carienė Kotryna pavadino tikrąją Lietuvą Litovskąja gubernija, o Muravjovas paskum Sieverozapadnyj Kraj. Ar ne panašiai daro dabar Lenkija? Užgrobusi Vilniaus kraštą, pavadino jį Litva Srodkova, o paskum, dar prie maršalo Pilsudskio gyvos galvos, jis buvo pramintas Polnocno Zachodni Kraj. Dargi poeto Mickevičiaus kuriniai, kaip pasiekė mus žinia, lenkinami. Kuriam galui? Tam, kad Lietuvos ir lietuvių vardas išnyktų? Bet šiandien, kada rašto technika pasklidusi

Svarbiausiose Žemės Ukių Srityse Lietuva Jau Pradeda Pralenkti Savo Kaimynus

Per paskutiniuosius kelerius metus svarbiausiose žemės ukių srityse Lietuva padarė didelę pažangą. Ji kai kuriose srityse ne tik susilygino bet ir pralenkė savo Baltijos kaimynus. Tai matyti iš šių davinų: 1927 m. Lietuva užsienius išvežė tik 56 tonas bekonos, tuo tarpu kai Estija tuomet bekonos išvežė jau 2.603 tonas, Latvija — 3.968 tonas ir Suomija — 2.272 tonas. Bet jau 1935 metais Latvija išvežė 1.755 tonas, Estija — 2.438 tonas, Suomija — 467 tonas, o Lietuva — 8.605 tonas bekonos. Vadinasi, bekonos gamyboje Lietuva jau pralenkė visus savo kaimynus ir dabar Baltijos valstybių tarpe užima pirmą vietą.

Panašių vaisių Lietuva jau pasiekė ir sviesto gamyboje. 1928 metais Lietuva į užsienius sviesto išvežė 2.643 tonas, Latvija — 13.006 tonas, Estija — 11.322 tonas ir Suomija — 13.376 tonas. Gi 1935 metais Lietuva pardavė į užsienius 12.155 tonas sviesto, Estija — 10.837 tonas, Latvija — 16.817 tonas ir Suomija 10.243 tonas. Vadinasi, sviesto gamyboje Lietuva jau yra pralenkusi Estiją ir Suomiją, ir tiktai viena Latvija turi dar didesnę sviesto gamybą. Tačiau reikia manyti, kad po neilgo laiko Lietuva ir sviesto gamyboje bus pirmoji Baltijos valstybių tarpe. Tsb.

RES-PUBLIKOS PREZIDENTAS DOVANOJO BAUSMES

Velykų švenčių proga, Lietuvos Respublikos prezidentas dovanojo bausmes keliems politiniams nusikaltėliams. Tarp kitų, dovanota ir buvusiam karaviacijos štabo viršininkui pulk. leit. Narakai, kuris dalyvavo 1934 metų birželio 7 d. sukilime ir už tai karo lauko teismo buvo nubaustas mirties bausme, kuri paskui buvo pakeista sunkiųjų darbų kalėjimu. — Tsb.

Šiemet Lietuvoje Numatoma Sutvarkyti 196.862 Hektarus Žemės

Kiekvienų metų pavasary Lietuvoje pradėdami vykdyti žemės tvarkymo darbai. Tai kaimų skirstymas į viensėdžius ir dar likusių dvarų dalinimas žemės neturintiems žmonėms. Žemės tvarkymo darbai vykdomi pagal išanksto nustatytą planą, kuris kasmet yra žemės ukių ministerijos paruošiamas. Žemės tvarkymo darbų tarpe pirmąją vietą užima kaimo skirstymas į viensėdžius. Šiais metais bus baigtas pernai pradėtas 118 kaimų žemės išskirstymas į viensėdžius. Šių kaimų žemės yra 48.428 hektarai. Be to, numatyta pradėti skirstyti 669 naujus kaimus, kurių ukininkai turi 10.113 hektarų žemės. Šiemet daugiausia kaimų į viensėdžius bus suskirstyta Panevėžio, Utenos ir Kauno apskrityse, o mažiausia Marijampolės, Vilkaiviškio ir Šakių apskrityse, nes čia jau dauguma buvusių kaimų senai gyvena viensėdžiais. Dvarų porceliacijos darbai šiemet taip pat bus gana smarkiai dirbami. Iš viso šiemet numato

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvio Administracija perėit savaitę išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusiu už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Todėl dabar kaip tik laikas Am. Lietuvis pasinaujinti kol dar Seniniai Kalendoriai nėra išsibaigę. Kas tik dabar atsinaujins ar naujai užsirašys Amerikos Lietuvį, gaus tą taip gražų sieninį kalendorių Dovaną. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose \$1.50. Užsieny — Lietuvoje \$2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvių skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo gimnėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratos yra išsibaigę — panaujinti. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todėl su skandėtu A. L. numeriu, jei nepasinaujinsit busim priversti sustabdyti siuntinėję.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

po visą psaulį, sunku praeitis klastoti. Išplėsus vieną istorijos lapą, savaime atsiskleidžia kitas, kurs užaina prasižengimo pėdsakus.

Vilniaus kraštas savo istoriniais, etnografiniais ir ukiniiais pažymiais sudaro su Kauno kraštu glaudų vienetą, o demarkacinės linijos, arba, kaip paskutiniu metu imta sakyti, administracinės linijos, tas vienetas suskaldytas, visai nepaisant šių gyvųjų ryšių. Kokiais motyvais galėtų būti tai pateisinta? Jokiais. Kad Vilniaus kraštas skursta, tai gali kiekvienas pasakyti, kas tik lygina jo kultūrą su laisvosios Lietuvos kultūra, kuriama po didžiojo karo pačių lietuvių. Ir negalėjo nepasireikšti tokio skirtumo: patekęs Lenkijos ribosin, jis virto užkampiu, atkirstu nuo savo kamieno, laisvai kvėpuojančio Baltijos pajurio oru. Jis atsigautų, tik glaudžiai sutapęs su laisvąja Lietuva.

Kas kaltas, kad va jau kelioliki metai, kaip toji aklina riba skiria Kauną nuo Vilniaus? Kas kaltas, kad tų abiejų kraštų gyvenimo srovė per vidurį užtvenkta? Lenkai kaltina lietuvių užsispyrimą ir nenorą užmegzti santykius su Lenkija. Tai, esą, barbariška, tai negirdėta diplomatinė istorijoje. Su tokia nuomone reikia sutikti, tačiau lietuviai negali imtis primetamos kaltės. Mezgant tautai su tauta sanykius, reikia laikytis arba įvykių pajėgos, arba teisės. Lietuviai nepripažįsta smurto sudaryto fait accompli, o siulo derėtis teisiniais pagrindais, einančiais iš augščiau minėtų tarptautinių teisių aktų. Lenkai šaukėsi Vilsono dėsniu, kada kurė ir statė savo valstybę. Taigi, kas to dėsniu nebesilaiko, tas ir gali būti kaltinamas už barbarišką santykių buklės sudarymą. Jei taip, tai lenkai turi suprasti lietuvių ir pripažinti jiems tą pačią apsisprendimo teisę, kaip ją yra sau pripažinę, vadinasi, turi atsisakyti imperialistiško nacionalizmo Lietuvos linkui. Lietuvis lenko tipas, kokį buvo sudariusi istorija, šiandien nebėra galimas. Seniau lenkai susipratusius lietuvius vadindavo litvomanais, neištikimais bendrai Lenkijos ir Lietuvos bylai, o šiandien, kai Lietuva, nors ne visa, yra laisva, to priekaišto jie nebedaro, tik tebenori išlaikyti atgyvenusį tipą, kurs vadinasi origine lituanus, natione polonus, ir pripažinti jam teisę spręsti Lietuvos likimą. Taip va maršalas Pilsudskis. Velionis švaistydavos tuo vardu, kur jam rodydavos patogu, kaip šit 192 7m. per savo pasikalbėjimus, duotus Paryžiaus laikraštiniams. Tas dvilypio tipas susvyravo lietuvių tautai atgimstant: vienoje šeimoje kartais rasdavos trijų tautų šalininkų. Šit mūsų universiteto prof. Ivanauskas, bajoras, kilimo Lydos apskrities lietuvis, o jo vienas brolis laikydavo save gudu, trečias — lenku. Ir visa eilė mūsų bajorų, kaip Biržiškai, Mongirdai, Lansbergiai, Pečkauškaitė, Pribilauskienė, Putvinskai ir daugelis kitų, — visi jie kilę iš šeimų kurių tėvai ar seneliai laikė save lietuviais-lenkais. Pagaliau, prieš kelerius metus miręs telšiškis Narutavičius lenkiškos kultūros bajoras, buvo vilniškės Valstybės Tarybos narys, pasirašęs nepriklausomos Lietuvos skelbimo aktą. O jo tikrasis brolis, Narutavičius, pilsudskinininkas, buvo išrinktas Lenkijos prezidentu. Tokiuo būdu, sulenkėję lietuviai, kurie sakosi už Lenkiją, norėtų su savim nevesti jon ir tautiškai nesupratusią liaudį; tie, kurie atsimeina savo lietuvišką kilmę, stoja už atgimstančią Lietuvą. Matydama, kad lietuvis lenko tipas nori tapti aiškiu lietuviu, nori atgimti ir nori prisitaikinti į tautiškai atstatytą Lietuvos valstybę, Lenkija šaukia, kad Lietuvoje lenkai persekiojami, ir vykdo retorsijas Vilniaus krašte. Argi nėra pas mus lenkų gimnazijų ir kitų lenkiškų mokyklų, steigiamų einant bendrais mūsų įstatymais? Yra, taigi lenkai neskrudžiam, tik jie siekia turėti čia daugiau teisės, nekaipti dera, kad galėtų veikti atgimstančią lietuvių liaudį. Sutikti su jų noru reikėtų stabdyti Lietuvos atgimimo vyksmą. Be to, nepamirškime, kad Lietuvos mažumas turi daugiau teisių, negu Lenkijos mažumas.

Ar lenkai pakęstų savo krašte nutautusį lenką? Lietuviai pakenčia nutautusius lietuvius, kai aiškiai pasisako lenkais, ir nevaržo jų tautinės sąmonės, nors jie origine lituani. Juk ne kokiams atėjūnams iš Lenkijos, o sulenkėjusiems lietuviams yra skirtos lenkiškos mokyklos Lietuvoje. Mes tautiškai gaiviname savo liaudį, o lenkai laiko savo teise naudoti ją etnografinė medžiaga. Mes daugumės, jei lenkai leistų lietuviams Vilniaus krašte likti lietuviams. Va kur nesuderinamos mūsų pažiūros.

Kalba tautai šiandien yra svarbiausias pažymys, bet ne vienintelis. Didžioji airių dalis kalba angliškai, mažoji airiškai, bet visi laiko save airiais, o ne angliais. Panašiu pagrindu reiktų vertinti ir Vilniaus kraštą, kur didžioji gyventojų dalis kad ir lietuviškos kilmės, bet lietuviškai nemoka. Juk ne kitaip lenkai mano ir apie suvokietėjusius lenkus gautose iš Vokios provincijose. Kodėl kitokį mastą siulo jie lietuviams? Dar vilniškės mūsų Tarybos buvo numatyta toms Vilniaus krašto sritims, kurios vartoja ne lietuvių kalbą, duoti kultūrinę autonomiją. Kad tai rimtas buvo pažadas, tai rodo laisvosios Lietuvos mažumų pavyzdys, nekaltant jau apie Klaipėdos Krašto autonomiją, įrašytą tarptautin aktan.

Normalių Lietuvos santykių su Lenkija lietuviai nori ne mažiau už lenkus. Bet ginčo dalykas yra Lenkijos galioje, taigi ji turėtų Lietuvai pasiulyti projektą jam spręsti. Jeigu nesulo, tai, matyti, arba jo neturi, arba laiko, kad jis jį vieną jau išspręstas. O užmegzti Lietuvai santykius su Lenkija bet kuria kaina, kad ir išsižadėjus Vilniaus, būtų neišmintinga ir pavojinga. Tokiems žygiams būtų visai priešinga lietuvių tautai, kaip ji buvo priešinga Hymano projektams. Ir vis delto netruksta mūsų politinėse srovėse žmonij, bet kuria kaina norinčių susiderėti su Lenkija. Jie tie patys, kuria kaina norinčių susiderėti su Lenkija. Jie tie patys, kurie karo metu (1917 m.) siekė Lietuvai tik autonomijos, pasilikus Rusijos ribose arba prisiglaudus į Prusiją. Šiandien visiems aišku, kokio nerealaus buta jų realizmo. Vienas jų argumentas toks, kad Lietuva bedelsdama galinti pavėluoti ir susilaukti ko pikto. Bet, jei Lenkija neturi mums pikto tikslu, tai nėra ko bijoti, o jei turi, tai ginsimės, kaip liepia mūsų pareiga.

Tačiau reiktų būti geresnės nuomonės apie Lenkiją ir tikėtis, kad ateis laikas, kada ji turės pasiulymą Lietuvai, nežeminantį jos garbės. Lenkijos reikalai, rodos, verstų taip daryti, bet tuo tarpu, deja, nematyti jos gero palinkimo. Lietuviškų mokyklų buvo ne taip seniai Vilniaus Krašte arti dviejų šimtų, o dabar keliolika belikę. Visos kitos uždarytos. Lietuvių draugijos varžomos, lietuviai veikėjai persekiojami ir tremiami, susirinkimai ir pramogos kaime draudžiamos. Norint normalių santykių, turėtų pasitaisyti politikos oras. Kol jo nėra, tol negali būti ir pasitikėjimo derybomis. Bet, jei šiandien netenka rimtai kalbėti apie normalius santykius, tai būtų pravarvartū tartis apie geresnį modus vivendi. Iš anksto galima spėti, kad lenkai darytų priekaištą lietuviams, kad jie persekioją lenkus Laisvoje Lietuvoje, ir šauksią, kad lenkai persekioją lietuvius Vilniaus krašte. Aš manau, kad

MOTINA
(Motinos Dienai)

Oi, Tu močiute, motė brangi,
gailiose ašarose sunų užauginai
ir pilną vilčių išleidai gyveniman
savo dvasią į širdį įkėlusi —
gyventi laisvai, žmoniška,
kaip motiniška širdis, kad nori jam!

Ir motuše, nesigailėki,
užauginusi sunų tokiai daliai,
nors ji grubi ir kruvina.
Ir sunus žengdamas tais keliais
motinos troškimų užmiršti negalės,
nes ji jie gyvenime stiprina!

Taip, motin, užauginai sunų —
bet ar žinai kam?
Žinau, motin, aiškiai žinai,
kad nepamatsys jis laisvės rumų,
nors Tu taip trokšti vaikam; —
bet dar ašaros, vargai čionai...

O sunaus grubūs keliai baigiasi ten,
kur motinų sunums pastatyti,
aukšti ir stori murai,
su storais plieniniais grotais;
kur gegužės rytais užmiesty matyti,
kai sunus nuo salvės duobėn įgriuva;

ir tenai, kur dunda armatos,
trėta kulšosvaidžiai, šautuvai,
kur žmonės kvėpuoja dujom,
tenai, kur girdis dėjones, ašaros,
kartu maišosi maldos ir keiksmai —
tenai sunus prievarta nuvaromas.

Tai ten, motin, sunaus Tavo,
kurį ašarose užauginai,
grubi gyvenimo kelionė baigias!
Ir ta, brangioji tėvynė Tavo
sunus motinų atima amžinai —
ir kaip peiliu širdį persmeigia...

Ar tikėjai, motin, kada,
tokia sunaus ateitim?
Tokiuo liudnu likimu?!
Kad už Tavo idėjų
ji pasmerktų mirtim?
Ne, žinau, kad ne!

Ir vėl gimdo motinos
vis sunų daugiau
ir išleidžia į gyvenimą margą. —
Bet tuo Jos jau nebeapsisotina
ir Jos nebenori jau,
kad sunus terastų čia tik vargą!

Taip, nebegimdo jau jų:
storiems ir aukštiesiems murams,
puriai žemės trąšai,
kvėpuoti kaip žiurkėn dujų,
kanuolių mėšai,
nė savai tėvynei pastumdėliu!
Ne!
Bet: —
naujam gyvenimui, kuris uraganu šelstų.

Nors už lavonų ir upių kraujo,
karžygius laisvės ryto!
Ir kraują pralietį dėl tų,
kurie dėl gyvenimo naujo
pavasariui auštant krito!
Taip!

Mikas Tamašauskas

Lietuva neatsisakytų ir šia tema aiškintis su Lenkija, svarstyti ir lyginti mažumų kultūros būti visapusiškai, kaip yra savo laiku tarusis ir susitarusis su ja del gyventojų susisiekimo paliai administracijos linija.

Pagaliau pravartu sustoti tie vadinamuoju įsisenėjimo argumentu. Girdi, jei taip ilgai nebus Lietuvos santykių su Lenkija, tai Vilniaus ginčas galutinai savaime išsispresias lietuvių nenaudai. Bet čia galima priminti, kad arti dviejų tukstančių metų yra praėję, kaip žydai buvo išstumti iš Palestinos, taip, kad rodės, jog niekuomet jie nebegrįš tenai, o šiandien betgi grįžta. Vilnius ne už jurių marių, kaip Palestina, o čia pat mūsų pašonėje, ir tik keliolika metų jis randasi Lenkijos valdžioje.

Jei lenkai nori su mumis turėti gerų santykių (o tuo reiktų tikėti), tai jie supras mūsų teisę, supras ir tą lietuvių gilų jausmą, kad Vilnius yra lietuvių garbės ir svajonių tikslas, pagaliau, kad grąžinusi Vilnių Lietuvai, Lenkija būtų stipresnė, nes turėtų Lietuvoje tikro draugiškumo laidą. Tai būtų atitaisyta skriauda, Lenkijos padaryta Lietuvai.

(Bus daugiau)

IVAIRUMYNAI

KĄ GALIMA PAGAMINTI IŠ MEDŽIO?

Anglų spauda rašo apie vokiečių prof. Bergijaus išradimus. Prof. Bergijus išrado būdą pagaminti benzina ir akmens anglies. Numatydama karą, Vokietija stengiasi vengti pirkti motorizuotai kariuomenei naftą už-

sienyje. Pasistatydinusi kelias įmones benzino gamyba iš anglies varo plačiu mastu. Jau dabar anglies benzina vartuoja daugybė vokiečių kariuomenės sunkvežimių ir traktorių. Ir Anglija, įsigijusi prof. Bergijaus metodo licenziją, benzino gamyba iš anglies savo krašte organizuoja. Prof. Bergijus, Nobelio premijos laureatas, dabar yra Anglijoje. Londono spaudos atstovams jis pasakojo apie kelius sensacijoms savo išradimus. 20 metų atsidėjęs dirbo prof.

FORSAKEN
(„Apleistas“)

By Mačys-Kėkštās

I
About my dotage oft men rage,
Yet do they ask me, as they may,
Why in so early manhood age
My head is bending low and gray?
The sky is blue — yet soon 'tis mired
By a thick screen of mist and smoke:
With heavy heartache I've retired,
With silv'ry hair now I awoke.

II
For freedom Russ had put in chains
My father, sent to frozen North:
My mother could not bear the pains —
The heavy cross did break her heart.
Two fathers now I have above,
Two mothers in the starlit span:
But no parental care and love
I find among the living men.

III
Each welcome morning, when the Sun
Begins to guild the waking land,
I would my sufferings were done,
And all my heartaches at an end.
The sunlight brightens my pale face,
Caressing breezes kindly greet:
Me-seems an Angel shows my place
In heaven — leads me to my seat.

IV
I've seen a dove endear a dove
With open heart and tender charms:
While my heart ever yearns for love,
Will once I know some loving arms?
My heart craves not for sympathy;
In solitude it shall abide.
The human love is not for me:
Sweet Death ere long will be my bride.

V
About my dotage oft men rage,
Perhaps they pity my sad fate,
That in my early manhood age
I'm fading like a leaf, of late.
The sky is blue — and yet you see
The clouds yon gather in the air:
Dark heartaches, having swaddled me,
Unswaddled now with silv'ry hair.

Translated by Nadas Rastenis

THE JOY OF YOUTH

By Nadas Rastenis

Awake! O ye mortals, and hear,
The woodland's harmonious cheer,
"The joy of the springtime is here".
The birds in the air high above,
In forests, in echoing grove,
Are singing of springtime's true love.
Just hark to the murmuring brook,
And notice how freely it took
Its course, with a glimmering look.
Then gaze at the sunheated ground,
And see in the valleys around,
That beautiful buds can be found.
The winter has faded away;
And for the approach of May,
Sweet flowers are strewn on the way.
A soft southern whispering breeze
Caresses the tall dreaming trees,
To wit, as a maiden to please.
The sun daily rises on high,
And sails like a golden boat by;
A moon in the night lights the sky.
Ah, nature is birthful and fine,
The air is as bracing as wine —
And life is benignant, divine!
The youth, golden youth, sweet and fair,
Prevails in the fields, in the air;
The joy of youth reigns ev'rywhere.
O, fortunate ye who are young,
In spirit, in thoughts, deeds and song;
May youth live forevermore strong!

Bergijus, iki surado būdą gyvam organizmui nepriimtina medieną paversti gyvuliams ir žmonėms maistingu gaminiu. Medienos pradžioje išskaldoma į sudėtines dalis, o paskui perdirbama į kitokius junginius, primenančius mūsų maisto produktus. Šitokiu būdu iš malkų pagaliau galima pagaminti trečdajį pagallo, svorio cukraus, visai tinkamo kiaušlėms šerti. Toliau dirbant tą cukrų galima paversti gliuozę, priimtina ir žmogaus organizmui. Einant kitu keliu, malkų pagali galima paversti sintetiniu glicerinu.

Chemikai medį apdirbus ir išėmus iš jo cukringąsias dalis, lieka lignitas. Jį galima paversti medžio anglimis, iš kurio jau žinomais būdais galima pasigaminti kuro motorams. Iš celiulozės-prof. Bergijus moka pagaminti silus, visai panašius į vilnonius. Be to, visai pabaigtas metodas pagaminti sintetinį kaučuką. Šis kaučiukas yra žymiai brangesnis už tikrąjį, bet karo atveju vaidmenį vaidina ne gaminio savykaina, o galimumas jį turėti savo rankose. Prof. Bergijus dar papasakojo, kad vokiečių vyriausybės palaikomos laboratorijos, ieško, kuo pakeisti vokiečiams trūkstantis metalus: varį, šviną, alvį ir nikelį.

PRAŠOM I TALKA

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatinimo Amerikos Lietuvis. Mes neišgalimsamdyt žmogų, kuris važinėtu po lietuvių kolonijas ir rinktu Amerikos Lietuvui skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuviu namus pasiust uždyką porą Amerikos Lietuvis numeriu del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresų tų lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvis.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jus pri-siust mums NAUJU ADRESU, o gavę adresų, pasiūsime po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvis numeriu pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačiui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos g a u s dovani kiekvienas mūsų skaitytojas.

Amerikos Lietuvis Adm.

JUOKAI

NESVARBU...

Jaunas tarnautojas įsimylėjo savo viršininko dukterį ir nutarė rimtai pasikalbėti su savo mylimosios tėvu. Apsilgalvojęs, jis įėjo į savo viršininko kambarį. Jaunuolis: — Pone viršininke, prisipažįstu, aš myliu panelę Rožę, Tamstos dukterį, ir negaliu be jos gyventi...

Viršinininkas: — Na, ar butinai reikalinga, kad tu gyventum!

LIUTAS IR TIGRAS

Budapešte ir beveik kiekviename Vengrijos didesniame mieste gatvių kryžkelėse ir žymesnėse vietose stovi pasiuntiniai, vadinamieji hordar. Jei kam reikia pagelbėti nunešti, duoti žinią ar šiaip ką, jie už mažus pinigus patarnauja.

Gražiai vilkintis žmogus užkalbina vieną tokį tarną: — Hordar, ar nori šiandien per trumpą laiką užsidirbti 10 kronų.

— Taip, gerbiamas pone, — atsakė hordaras, — kas man reiks veikti?

— Beveik nieko.
— ?
— Aš esu žvėryno savininkas.
— ?
— Mano liutas vakar galą gavo.

— ? ? ?
— Tu jį pavaduosi. Tu apsilvilksi jo kailį ir visą dieną vaikščiosi po narvą vaidindamas liutą. Hordaras sutinka. Tą pačią dieną jis eina pareigas.

Visą valandą jis vaikšto ramiai po savo narvą, tik staiga įvyko kažkas netikėta, baisaus. Į tą patį narvą įslinko tigras. Hordaras — liutas iš baimės sustingsta. Mėgias šaukti... Bet, kas tai?. Tigras prisiartina prie jo ir tyliai paslapčia sušnabžda į ausį:
— Nebijok, drauge, ir aš esu hordaras.

TINGINYS

— Ar ne gėda tau elgetauti — bara ponas išmaldos prašanti driskį. — Jei aš bučiau toks tinginys kaip tu, aš verčiau pasikarčiau po savo namo stogo grebštu!
— To negalėtumėt padaryti.
— Kodėl ne?
— Nes jei jus butumet toks tinginys kaip aš, jūs neturėtumet savo namų.

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės, kurios pamašina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiulome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebusite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB CO., DEPT. 10
Box 305 — Clinton Indiana

Vietos žinios

Kasa Žemę Naujam Pašto Budinkui

Šią savaitę pradėta iškasti žemė naujam pašto budinkui, kurs bus priimama ir išsiuntinama siuntiniai. Vieta naujam budinkui yra kaip tik užpakalyje stoties, tai tokiu būdu bus galima daug greičiau priimt ir išsiuntinėti siuntinius. Naujas pašto namas bus ant kampo Harding ir Franklin gatvės. Tikimasi, kad statyba bus užbaigta šešių mėnesių pabaigoje. Dabartinis pašto skyrius, kampo Harding ir Cherry gatvių, bus perkeltas į naują namą.

Poorvu-Heenan Co., kontraktorai iš Boston, Mass., kurie stato šį \$150,000 pašto namą siuntiniams, atidarė savo laikinąją ofisą, 218 Franklin gatvės, skersai kelią, kur statybos darbas varomas pirmyn.

Aplankė "Amerikos Lietuvis" Redakciją

Juozas Januškevičius, Jr. ir jo žmona šiomis dienomis aplankė "Amerikos Lietuvis" redakciją, pakelyje ir Stoughton, Mass., kur rodė savo spalvuotas ir garsines filmas apie Lietuvą.

Kadangi p. Juozas Januškevičius skubina vyktį į Lietuvą šį pavasarį ir nori kuo greičiausiai pasiekt seną tėvynę, tai įsitaikė aplaukia gegužės 20-tą dieną, laivu Europa. Kelionės reikalus tarpininkavo "Amerikos Lietuvis" agentūra.

Lietuviai be abejonės nekantariai lauks žymaus filmininko sugrįžimo, nes jis ketina parsivežt dar gražesnes filmas ir jas parodyt pradant rudenį, višose lietuvių kolonijose.

Vargonininkų Federacijos Koncertas

Sekmadienio vakare, gegužės 3-čią, Lietuvių Rymo Katalikų Vargonininkų Federacija (Naujosios Anglijos) surengė koncertą šv. Kazimiero bažnytinėje svetainėje. Susirinko virš penki šimtai žmonių pasiklausyt dainų.

Šv. Kazimiero bažnyčios choras dainavo programoje. Solistės buvo ponios Pranciška Ginkienė, Anielė Tamkienė ir Marijona Žemaitienė. Antanas Visminas, iš Lawrence, Mass., kalbėjo apie Lietuvos muziką. Kiti vargonininkai, kurie ėmė dalyvumą programoje buvo: Jonas Tamulionis, iš Nashua, N. H.; Jonas Staciokas, iš Athol, Mass.; Mamertas Karbauskas, iš Cambridge, Mass.; Rapolas Juška, iš So. Boston, Mass.; Anicetas Šlapelis, iš Norwood, Mass.; Justinas Balsis, iš vietinės Aušros Vartų bažnyčios; ir Juozas K. Žemaitis, šv. Kazimiero bažnyčios.

Noriu Parduot Arba Pakeisti Su kita Nuosavybe

Du žemės sklypu prie Indian ežero. Yra akmenų naudoti statybai to pat vietoj. Telefonas 6-0985. (19-21)

Tusčias Kambarys

Porai arba pavieniui. Malonė kreiptis: 52-A Barclay gatvės, pirmo aukšto, Worcester, Mass.

Turiu Du Kambarius

Išnuomavimui porai arba pavieniui. Del informacijų kreipkitės: tel. 4-1083.

NAUDOTI KARAI PARDAVIMUI

IŠSIRINKITE SAU KARĄ IŠ SEKANČIO SURAŠO:

1934 Plymouth — 4 durų Sedan	1934 Ford — Sporto Coupe
1933 Plymouth — 4 durų — 6 ratų Sedan, su radio ir šildytuvu	1931 Hudson Sedan
1934 Dodge — 4 durų Sedan	1932 Pontiac — 4 durų Sedan
1932 Dodge — 4 durų Sedan	1930 Ford Coach
1933 Chevrolet — (Master) Sedan	1930 Cadillac Coupe
1932 Oldsmobile — Sedan	1933 International Trokas
1932 Rockne Sedan	1929 Buick Sedan
	1931 Buick Coupe
	1931 Willys — 4 durų Sedan

Ir Kitų — Už Mažas Kainas — Nuo \$50. ir virš — Sąlygos: Mažas įmokėjimas, žemas nuomintis — Nauji Chrysler ir Plymouth Karai Pašaukite Dėl Demonstracijos Naudotų ar Naujų Karų

L. & K. MOTOR, INC.

LIETUVININKAS IR PETKUNAS, Savininkai

5 GRABOWSKI AIKŠTĖ Tel. 2-8750 WORCESTER, MASS.

Programai pasibaigus, vargonininkai suėjo pas ponus Juozą ir Marijoną Žemaičius, 51 Mendon gatvės, kur buvo pavaišinti ir apturėjo labai linksmą laiką.

Daug Worcesteriečių Rengiasi Vykti, Lietuvon

Didelis lietuvių skaičius užsiregistravo "Amerikos Lietuvis" agentūroje, tikslu vykti Lietuvon šį pavasarį. Šioji agentūra parūpina reikalingus dokumentus kaip: sugrįžimo popierius, pasus, vizas ir leidimus išvykti. Lietuviai, kurie kreipiasi į savo agentūrą apturi geriausių patarimų, ypa tiem, kuriems reikia surasti laivo vardą ir kada atvykti į Ameriką, del leidimo sugrįžti. "Amerikos Lietuvis" agentūra jau turi daug metų patyrimo ir turi galimybę aprūpinti kelionės reikalus į trumpą laiką. Kurie kreipiasi pas kita- tūčius agentus, tiems būna daug sunkiau, nes kaikurie negali nė parašyti vardus, pavardes ir vietas Lietuvoj taisyklingai. Iš patyrimo, didžiama tokių pasąžerių turi daug bereikalingų išlaidų ir turi laukti ilgą laiką, o dažnai ir negali suspėti. Laivakorčių į Lietuvą kainos tos pačios visur.

Didžiama keleivių rengiasi vykti kartu su ekskursijomis į Lietuvą. Worcesteriečiai vyksta į įvairias Lietuvos dalis, kaip Alytų, Kalvariją, Šiaulius, Telšius, Mariampolę ir t.t. Vyksta vaikinių, merginų, moterų, vyrų ir vaikų.

Apie Vietinę Apdraudos Agentūrą

Yeshinskas apdraudos agentūra, 12-A Vernon gatvės, Worcester, Mass., apsiėmė pareigą pranešti šio laikraščio skaitytojoms lietuviškas savaitinės programos transliuojamas iš radio stoties WHDH, kas sekmadienio rytą, 9:30 valandą.

Yeshinskas Apdraudos agentūra specializuoja visose apdraudos formose, kaip apdraudimą triobėšų, rakandų ir ukijų nuo gaisro; taipgi automobilių ir gyvūnų apdraudimą.

Šioji apdraudos agentūra yra pilnai prisirengus patarnauti Worcesterio ir apylinkės lietuviams. Reikalui esant, mūsų telefonas yra Worcester 3-8784.

"Petronėlių" Paren-gimas Pavyko

Šv. Petronėlės draugijos vakarieni su šokiais, kuri įvyko gegužės antrą dieną, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje buvo pasekminga. Atsilankė labai daug žmonių, net ir iš toliau atvažiavusių svečių. Draugija reiki- kia padėką visiems atsilonku- siams; taipgi visiems vietos pramonininkams ir narėms už sutei- kimą aukų mūsų vakarieni. Draugija taria ačiū visoms dar- bininkėms, kurios taip sunkiai dirbo, kad vakarieni būtų skani ir pasekminga. Draugija reiškia padėką ponui Antanui Daily- dai, šv. Jurgio draugijos pirmi- ninkui, kad jisai atidėjo susirin- kimą ir tuo būdu galėjome nau- doti žemutinę svetainę.

Ona Keršienė, raštininkė

Metinis Balius

Šv. Vordo Marijos Draugijos metinis balius įvyks šeštadienį, gegužės 9-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Balius prasidės 8-tą valandą vakare. Pereitame

draugijos susirinkime, nutarta, kad visos narės pasiimtų po vieną bilietą. Kviečiam visos šios draugijos draugus ir prietelius atsilankyti. Rengėjos

MOTINŲ DIENA

Gegužės 4-tą dieną, Moterų Sąjungos 5-tos kuopos laikytame susirinkime galutinai apsvaryta iškilmingas prisirengimas ap- vaikščioti Motinų Dieną kaip gyvų taip ir mirusių.

Motinų dienos minėjimas įvyks gegužės 10-tą dieną, 1936 m. su iškilmingom mišiom kaip 9:45 ryte, ir visos narės bus pasipu- šusios raudonomis bei baltomis gėlėmis pagerbimui Motinų.

VAKARINĖ DALIS

5-tą valandą vakare įvyks vakarieni su turininga programa, kurią išpildys su dainomis, muzi- ka ir kalbomis, parinktoji sąjun- giečių grupė. Pasilinksminimas tėsis iki vėlam vakarui. Kvie- čiame visus skaitlingai dalyvau- ti, nes visi turime motinas, ar tai gyvas ar mirusias. Tad pa- gerbkime jas, nes Motinos yra vertos pagarbos. Rengėjos

Socialio Teisingumo Organizacija

Kiek esu patyręs, ne visi žino ir gal ne vieną suprantą apie prisirašymą prie kun. C. E. Coughlino Socialio teisingumo organizacijos. Kun. Coughlin, kalbėdamas per radio kiekvieną sekmadienį, kviečia visus darbininkus priklausti. Kaip girdėt, kai kurie darbininkai sako, kad reikia užsimokėt įstojimo mokestį prisirašant. Tai nežinojimas arba kaikurių bandymas pasipelnyti. Jokios įstojimo mokesties nėra, priklausymas yra nemokamai. Svarbu yra visiems žinoti, kad "Union For Social Justice" leidžia savaitraštį vardu "Social Justice", Royal Oaks, Michigan. Kviečiu ir raginu visus lietuvius prisirašyti, nes idant darbininkų reikalavimai būtų išklausti, reikalinga kad tam tikras narių skaičius būtų prie organizacijos. Išsiskirstę į partijas, be teisingumo pagrindo, niekuomet nepasieksime teisingumo tvarkos. Galite prisirašyt šioje kirpykloje: 38 Providence St., prie Waverly St., J. Vinickas, Worcester, Mass.

Didelė Vasarinė Ekskursija Lietuvon

Kaip paprastai, Cunard White Star linija rengia ekskursiją šią vasarą savo didžiausiu laivu Berengaria, kurs yra labai gerai žinomas tarp tautiečių, kurie su- pranta naudingumus prisidėt prie ekskursijos, kuri yra asme- niškai vadovaujama prityrusio Kelionės Konduktoriaus.

Šioji ekskursija išvyksta iš New Yorko birželio 17-tą ir bus vedama pono S. Bergeno, kurs yra labai gerai žinomas tarp šio laikraščio skaitytojų. Be abejonės daug iš jusų jau anksčiau keliavote po pono Bergeno vadovystę.

Kitas patogumas keliavimo su tokiomis ekskursijomis yra taipgi, kad jūs keliaunate kartu su savo tautos žmonėmis. Jums nereikia rūpintis apie kelionę, nes konduktorius suteikia pagalbą kaip bagažo prižiūrėjimo, pasų, vizų ir gelžkelio susisiekimu. Yra užteiktinai pasilinksminimų ir žaidimų laive, taip, kad laikas labai greitai praėina.

Gelžkelio kelionėje iš Cher- bourgo ekskursija sustos Pary- žiuje, kur dalyviai turės progą pamatyti šį puikų miestą ir greituoju traukiniu toliau ke- liausite per puikius Alpų kalnus į jusų tėvynę, kurią pasieksite po neilgesnio važiavimo kaip per naktį. Tėvynės aplankymas šiuo metų laiku turi daug gerų- jų pusių. Kaip tik dabar gra- žiausias laikas aplankyti savo gi- mines Lietuvoj ir sykiu imti dalyvumą įvairiose iškilimėse. To ji kelionė pasiliks ilgai atmintyje.

Mirė Teklė Tamošaitienė

Teklė Bieliunaitė Tamošaitienė, 42 metų, mirė šv. Vincento ligo- ninėje po trumpos ligos. Gi gyvo Worcesterį per 13 metų. Ji priklausė prie šv. Vardo Ma- rijos draugijos ir L.D.S. kuopos. Ji palieka nuiludime savo vyrą Stanislovą; sunų Stanislovą; brolių Joną Bieliuną; dvi seseri- magdalena Makaliumienę ir An- nielę Bieliunaitę, Lietuvoje. Velionė buvo pašarvota savo na- muose, 62 Raymond gatvės. Lai-

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS GINKLŲ FONDUI

Amerikos lietuvių aukos Ginklų Fondui didėja. Praeitais metais per Generalinį Konsulatą New Yorke buvo pasiūsta apie 100 dolerių, o šiais metais jau gauta ir pasiūsta \$122.04. Tą su- mą suaukavo:

Amsterdamo lietuviai per VVS-gos skyrių — \$53.54; (jie yra pirmieji aukuotojai — praitais metais paukavo \$107.00).

Newarkiečiai, per Bendrą Komitetą 16 Dienai Minėti \$30.00; Broklyniečiai per Legiono Dariaus-Girėno postą 26.00; Ansonijos lietuviai per VVS-gos skyrių 10.00; Dverė Levinaitė 2.50

Be čia sumintų sumų yra žinoma kelios kitos sumos, kurias aukuotojai ar atitinkami komitetai yra pasiuntę Ginklų Fondui betarpiui.

Ginklų Fondui ir nukentėjusiems nuo potvynio aukas Kon- sultatas priima ir skubiai Lietuvon išsiučia.

Lietuvos Generalinis Konsultatas
46 Fifth Ave., New York City

AUKOS NUKENTĖJUSIEMS NUO POTVYNO

Per praitą savaitę Generalinis Konsultatas gavo ir Lietuvon išsiučtė \$15.50 aukų nukentėjusiems nuo potvynio. Aukavo se- kami:

Pranas ir Ona Barbašauskas iš Brooklyno \$10.00
L. J. Stasikelis, notaras ir agentas iš Gardner, Mass. ... 2.50
Apolonija Simonavičienė 2.00
Juozas Arnaitis 1.00

"Moterų Vienybė" Brooklyne suruošė šiam tikslui balių ban- dandžio 25 dieną. Teko iš rengėjų sužinoti, kad nuo baliaus li- kęs pelnas galimai greičiausiu laiku bus išsiučtas Lietuvon.

Už aukščiau suminėtus aukus nuo potvynio nukentėjusių var- du visiems tariama nuosirdus ačiu!

Lietuvos Generalinis Konsultatas
46 Fifth Ave., New York City

dotuvės įvyko pirmadienio ryte, su gedulingomis mišiomis Aušros Vartų bažnyčioj, 9-tą valan- dą. Buvo palaidota šv. Jono ka- pinėse.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radi- jus — WHDH stoties (830 ki- locikliaus) kaip 9:30 ryte šį sek- madienį.

Worcesterio ir apylinkės lietu- viam parupita šioji programa per pasidarbavimą The Yeshin- skas Insurance Agency, 12-A Vernon St., Worcester, Mass.

Šios savaitės programa bus pa- skirta kaip Motinų Pagerbimui savaitė:

1. — Lietuvių Benas, iš Wor- cester, Mass., vadovaujant Juo- zuui Bludžiui; 2. — Julija Metri- kaitė, žymi dainininkė, iš Wor- cester, Mass.; 3. — Ignas Kubi- lūnas, dainininkas iš So. Bosto- no ir jo akompanistė Elena Žu- kauskiūtė.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDII, pranešdami kaip patiko progra- ma arba prašykite kokias dainas norėtumėt išgirst? Adresuokit- te: Radijo Korporacija, 73 Far- ragut Rd., So. Boston, Mass.

Platinasi Tymai

Tymų epidemija Worcesterį greitai platinasi. Kasdien gy- dytojai praneša sveikatos depar- tamento naujų susirgimų. Tre- čiadienį buvo pranešta 35 nauji ligoniniai, gi ketvirtadienį 10 ser- gantieji tymais. Epidemija, ku- ri prasidėjo anksti balandžio mė- nesį, yra priežastis 246 ligų. Sveikatos departamento gydyto- jai lankosi į miesto mokyklas ty- rinėti vaikų sveikatą ir skiepyti. Vienok epidemija ne taip lengvai ir greitai numalšinama, kaip sveikatos departamentas pagei- dauja.

Viktorija Čiginskienė Mirė

Viktorija Lengvinaitė Čigins- kienė, 70 metų, mirė trečiadienio vakare savo dukters Onos na- muose, 15 Plantation gatvės. Ji išgyveno Worcesterį per 37 me-

tus ir veikė vietinėse draugijose. Ji buvo viena iš Marijos Vardo draugijos steigėjų ir apart tos draugijos dar priklausė prie šv. Petronėlės draugijos, šv. Onos, ir šv. Pranciškaus.

Ji palieka sunų Juozą ir duk- terį Ona Boucher; taipgi aštuo- nis anukus.

Laidotuvės įvyks šeštadienio ryte, gegužės 9-tą dieną su ge- dulingomis mišiomis, šv. Kazimiero bažnyčioj, 9-tą valandą. Bus palaidota Notre Dame ka- pinėse.

Motinų Dienos Paminėjimas

Aušros Vartų parapijos Mote- rų Sąjungos 69-ta kuopa pami- nės Motinų Dieną su iškilmin- gomis Mišiomis, gegužės 10-tą dieną, 8:30 valandą ryte.

Visos narės kartu priims Komunią laike savo mišių. Pa- nelė Julė Metrikaitė, neseniai su- grįžusi iš Lietuvos, giedos laike šių mišių. Visiems bus malonu išgirsti jos balsą. Po mišių yra surengta pusryčiai visom narėm. Marijos Vaikelių draugijos na- rės joms patarnaus, kaip savo motinoms.

Motinų Diena yra vienas iš svarbių paminėjimų. Toje die- noje visi išreiškia pagarbą mir- usiems ir gyvoms motinoms įvai- riomis būdais. Moterų Sąjunga pasiskyrė tą dieną kaip savo metinę šventę ir surengia iškil- mes tos dienos paminėjimui kas metai. Butų labai gerai, kad visos lietuviškos merginos ir mo- terys priklausytų prie šios drau- gijos. V. Putelienė

Rengiasi Vestuvėm

Albertas Manasas, nuo 155 Vernon gatvės ir Vita Rakeckai- tė, 19 Washburn gatvės susiže- davo ir judvieju vestuvėm įvyks neuzilgo.

Marijona Parulitė, 37 Cutler gatvės, gerai žinoma dainininkė ir Maurice O'Toole, Worcesterio atstovas į Massachusetts valsti- jos senatą rengiasi susituokti. Judvieju vestuvėm įvyks kitą mė- nesį.

Emilijos Tautkiūtės, 169 East- tern alėjos ir Vlado Gasparavi- čiaus, iš Auburn, Mass., vestu- vės įvyks gegužės 16-tą.

Tėmykite - Tėmykite - Tėmykite

ŠITAS KAINAS

Vyrų Kojinės	8c pora
Vyrų Kaklaraišiai	17c
Vyrų Darbo Marškiniai	55c
Vyrų Marškiniai su "Zipper"	89c
Sunkaus Išdirbimo Kelnės	\$1.25
Padailintai išdirbta oda, Dubultava Sėdynė	
Sunkūs Darbo Drabužiai	95c
Bernačių Kelnės	95c

UNITED PANTS COMPANY
116 GREEN GATVĖS — WORCESTER, MASS

Amerikos Lietuvis Spaustuvėje Atlieka Visokių Spaudos Darbų

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Charles W. Tamulonis

Lietuvis Advokatas
Namu Tel. 3-3631

390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER)

LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS:

Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

R. V. Westlin, M. D.

Gydytojas

Baigęs Mokslą Suomijoj

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Paval- gyt ir Pasisėduot Naujai Įreng- tuose Būdelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"

ANGLYS

Aukštos Šilumos ir Mažiau Bač- kutes Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

Kreipkitės Prie Musų Pir- na Negu Atnaujinsite

Bile Kokią Apdraudą!

Del Didelių Sutaupinimų viso- se apdraudos rušyse susitar- kite su mumis be atidėliojimo!
Suteikiam visas informacijas nemokamai

YESHINSKAS

INSURANCE AGENCY

12-A Vernon St. Dial 3-3784
Worcester, Mass.

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stip- rina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Pa- langos į Worcesterį vienas lietu- vis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietu- vių knygyne ir paliko po porą tu- zinių pakelių keturių rušių gy- duolių — dvi rušys Trijų Devy- niųjų, viena rušis parsiūduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių ar- batas, kurių pakelis parsiūduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vais- tų pakelio yra parašyta nurody- mai kaip tą gydančią arbatą rei- kia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreip- kites Amerikos Lietuvis krautu- vės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Reikalingas Farmos Darbininkas

Tarpe 22 ir 40 metų senumo. Dar- bas daugiausia prie vištų. Geram darbininkui gera vieta, darbas ant visados. Atsiūskite tik tokie kurie ieškot pastovaus darbo. Užmokestis 25 doleriai ant mėnesio pradėt.

RED FEATHER FARM
High Street
Randolph, Mass.